JAARVERSLAG 2017

Stichting Onderwijsgroep SPOENK
te OPHEUSDEN

Inhoudsopgave

	Blad
Bestuursverslag en kengetallen	
Bestuursverslag	4
Verslag Raad van Toezicht	13
Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting	62
Kengetallen	64
Jaarrekening	
Grondslagen	66
Balans per 31 december	69
Staat van baten en lasten	70
Kasstroomoverzicht	71
Toelichting behorende tot de balans	72
Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa	76
Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	77
(voorstel) bestemming van het exploitatieresultaat	83
Overzicht verbonden partijen	84
Verantwoording subsidies OCW met/zonder bestedingsverplichting	85
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	86
Gebeurtenissen na balansdatum	87
Ondertekening	88
Overige gegevens	
Controleverklaring	89
Bijlagen	
Verdeling budgetten bovenschools / scholen	92
Gegevens over de rechtspersoon	93

Onderwijsgroep Spoenk Volop In Beweging

Jaarverslag 2017

Inleiding

Onderwijsgroep Spoenk is volop in beweging. Net als vorig jaar is de titel van dit jaarverslag is gelijk aan die van het jaarplan 2017. Plannen en verslagen als deze liggen nu eenmaal in elkaars verlengde. Het maken van beleid en de verantwoording ervan gebeurt in samenhang, alles heeft met elkaar te maken. Die samenhang moet soms meer inzichtelijk gemaakt worden. Dat doen we in dit jaarverslag, met trots.

Als we terugkijken op 2017, dan zien we dat we wederom stappen vooruit hebben gezet. Dat we blijven nadenken over wat onze kinderen verdienen. 2016 is het startjaar geweest van het strategisch beleid voor de komende vier jaren naast en boven al datgene dat al goed is binnen onze zes scholen. Met het 'Strategisch Beleid 2016-2020' als onderlegger hebben alle scholen van Spoenk hun speerpunten andermaal voor vier jaar bepaald en beschreven in een zestal schoolplannen.

Het jaarverslag 2017 versus het Toezichtskader

Onze raad van toezicht (RvT) heeft in haar Toezichtskader Personele Unie doelstellingen opgenomen waarvoor Onderwijsgroep Spoenk verantwoordelijk is gemaakt. Die worden ieder jaar vertaald in een jaarplan. In dit jaarverslag laten we zien wat de resultaten zijn van onze doelstellingen, inspanningen en activiteiten van het afgelopen jaar. We gebruiken daarvoor de hoofdstukken van ons strategisch beleidsplan als leidraad, zodat we steeds de link kunnen aangeven tussen onze korte- en langetermijndoelstellingen en de daarbij behorende resultaten op de domeinen *organisatie, profiel en imago, huisvesting, personeel en financiën.*

Het kalenderjaar 2017 was het vierde jaar waarin Onderwijsgroep Spoenk ressorteerde onder de vlag van de personele unie. Inmiddels is de samenwerking tussen beide onderwijsgroepen een vanzelfsprekendheid geworden. Onderwijsinhoudelijk en -organisatorisch is de band tussen beide onderwijsstichtingen zo sterk geworden, dat besloten is om in augustus 2018 te gaan fuseren.

Terugkijken op 2017

In 2017 stond 'Duurzame Onderwijsverbetering' centraal. Met de vaststelling van het strategisch beleidsplan, is een 'voorschot' genomen op de ambitie om talentgericht onderwijs te bieden aan de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd.

De kinderen die met ons hebben meegedacht rondom de vormgeving van het nieuw strategisch beleid, waren heel duidelijk: wij willen boeiend onderwijs. Dat vraagt om een integrale aanpak. Dat zien we ook terug in het strategisch beleid, alles hangt met alles samen. In het hoofdstuk 'Terugkijken op 2017' gaan we daar wat dieper op in.
Tevens verwijzen we naar het jaarplan 2018, waarin de uitwerking van doelstellingen nader omschreven staat.

Terugkijkend op 2017 zijn we opnieuw trots, de omstandigheden blijven bijzonder, soms zelf moeilijk, en onze medewerkers verdienen wederom een enorme pluim. Zij tonen keer op keer een groot onderwijshart en hebben het beste voor met elk kind dat aan hen wordt toevertrouwd.

Uit de speech 'Onderwijsgroep Spoenk 10 jaar':
"…Want ook bij Spoenk zit het werken op kleine dorpsscholen in het bloed - beste mensen, dat is misschien wel het meest moeilijke in het onderwijsveld. Dagelijks worden met beperkte middelen, met beperkte inzet, topprestaties geleverd teneinde alle kinderen zo optimaal mogelijk te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling. Niemand draait daar de hand voor om."

"Passend Onderwijs? We hebben zes prachtige voorbeelden in de aanbieding.
Nieuwkomers? Zes paar voordeuren zwaaiden open.
Sociale achterstand? Wij stropen onze mouwen op."

Ik ben er werkelijk trots op hoe Spoenk al 10 jaar lang - en daarvoor de afzonderlijke scholen – vormgeeft aan de beginselen van openbaar onderwijs. Ook de openbare identiteit stroomt door onze aderen:
"We maken actief werk van de pluriformiteit die onze samenleving kenmerkt, we gaan segregatie in zwarte en witte scholen tegen en dragen bij aan de integratie van democratisch wereldburgerschap. In onze openbare scholen leren kinderen van elkaar door het actief verkennen van hun culturele, levensbeschouwelijke en economische achtergronden.
We brengen verschillende opvattingen bij elkaar en laten kinderen er op basis van gelijkwaardigheid over in discussie gaan. Niet om de ander te overtuigen van het eigen gelijk, maar om kritisch naar zichzelf en medeleerlingen te leren kijken. De openbare school leert kinderen waarnemen hoe verschillende achtergronden tot ander denken en handelen kunnen leiden en het leert hen vanuit dat inzicht eigen opvattingen te ontwikkelen. Als je weet wat de ander beweegt, kun je beter met elkaar samenleven."

"Velen kunnen een voorbeeld nemen aan ons!"

We constateren dat er steeds meer afstemming plaatsvindt, zowel binnen als ook buiten de onderwijsgroep. Dat er structureel overleg plaatsvindt met onze ketenpartners en dat Spoenk een flinke stem heeft binnen het Betuws Passend Onderwijs.

Kwaliteit van onderwijs

Het Toezichtskader Personele Unie is duidelijk over *goed onderwijs*:

- al onze leerlingen worden optimaal gevormd en voorbereid, elk naar eigen mogelijkheden, om de stap naar het voortgezet onderwijs te maken;
- om de onderwijsdoelen te kunnen behalen, dienen er doorlopende ontwikkellijnen te zijn, voorzien van overeenkomstige ondersteuning; dient er voldoende ondersteuning te zijn voor leerlingen met een specifieke onderwijsvraag en dient er een gevarieerd onderwijsaanbod te zijn;
- binnen alle scholen is er sprake van een goed pedagogisch-didactisch klimaat;
- alle scholen hebben een deugdelijk kwaliteitssysteem;
- al onze leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

De onderwijsdoelen worden behaald met inachtneming van:

- brede ontwikkeling van de leerlingen;
- goede samenwerking tussen ouders en school;

- geïntegreerde ontwikkeling van de school binnen het verzorgingsgebied.

Uiteindelijk gaat het om kwaliteit van onderwijs. Onze kinderen hebben recht op het beste onderwijs, gegeven door de beste vakmensen. Wij willen dat onze kinderen met plezier naar school komen gaan en met evenzo veel plezier weer naar huis - vol met verhalen. We willen dat al onze mensen met plezier naar hun werk gaan, dat zij serieus genomen worden in hun professionaliteit en dat zij zich uitgedaagd weten het beste uit zichzelf te halen. Opdat zij een voorbeeld zijn voor hun leerlingen. Onze leerlingen.

Neder-Betuwe, maart 2018

Namens Jeroen Goes
Bestuurder Personele Unie Fluvium, Spoenk en SPGG

Ferdinand ter Haar
Lid CvB

Inhoud

Inleiding 5

Terugkijken op 2017 10

Verslag raad van toezicht 13

Bestuursverslag 2017 17

- Algemeen 17
- Organisatie 20
- Onderwijs 24
- Personeel 37
- Profiel en imago 44
- Huisvesting 45
- Financiën 46
- Vooruitblik 56
- Kwaliteitskaarten uit SB 16-20 - *bijlage* 57

Onderwijsgroep Spoenk Volop In Beweging

Meerjarenperspectief in een oogopslag

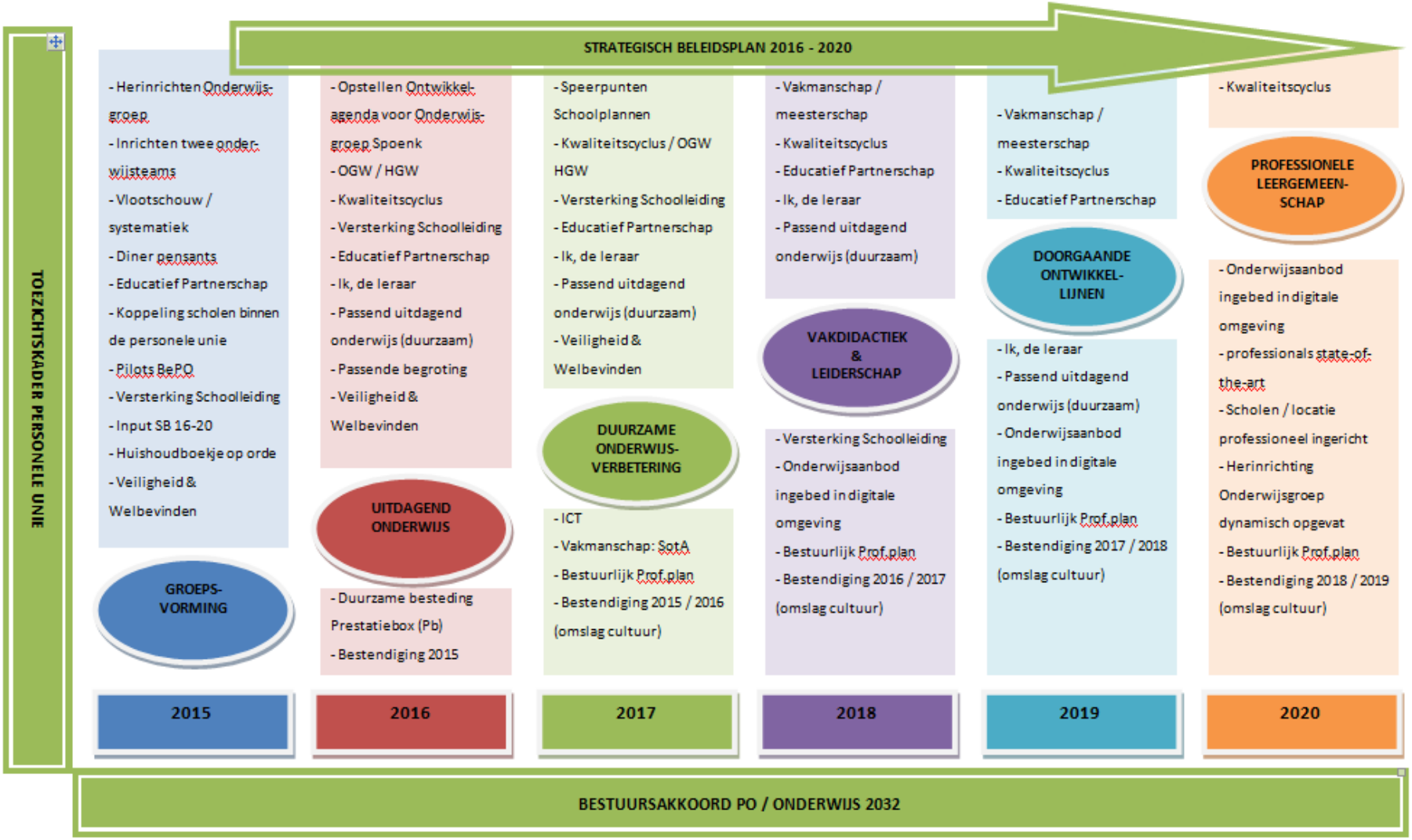

Terugkijken op 2017

In 2015 is een begin gemaakt aan het 'Onderwijsgroep Spoenk, volop in beweging' - zie het voorgaande schema - dat als onderlegger gold voor het jaarplan 2016, in een meerjarenperspectief. In 2016 is aan het grote thema 'Uitdagend Onderwijs' ter invulling een aantal acties opgehangen. In 2017 is daarmee doorgegaan onder de noemer 'Bestendiging 2016' en is begonnen aan de invulling van 'Duurzame Onderwijsverbetering' en alles wat daarmee samenhangt. Terugkijkend wordt onderstaande balans opgemaakt.

Bestendiging

Bestendiging is de borging van voornemens en implementaties. Om werkelijk een ontwikkeling te kunnen doormaken, dient deze betekenisvol te zijn ingezet en uiteindelijk te worden geborgd. De ultieme borging is vanzelfsprekendheid - de verandering is in de bloedbanen van de organisatie terecht gekomen. Dit gebeurt niet van de een op de andere dag en is niet te vatten in een jaarkalender, vandaar dat we dit steevast benoemen. Toch willen we hiertoe een poging wagen.

Een aantal onderwerpen willen we met naam en toenaam noemen; zij staan hieronder vermeld.

Duurzame besteding prestatiebox - Bestuurlijk Professionaliseringsplan 2017

De duurzame besteding van de prestatiebox is vervat in het document 'Bestuurlijk Professionaliseringsplan Personele Unie 2017', waarin inzichtelijk is gemaakt hoe de middelen besteed gaan worden. In het meerjarenperspectief is afscheid genomen van de woorden 'ontwikkelagenda' en 'prestatiebox' en vervangen door 'bestuurlijk professionaliseringsplan'.

Middelen worden op aanvraag en per strategisch thema toegekend. De bedoeling is dat het bestuurlijk professionaliseringsplan per jaar volledig benut wordt, er mag geen geld op de plank blijven liggen. De zes scholen van Onderwijsgroep Spoenk hebben in 2017 ruimschoots gebruik gemaakt van de middelen.

Opbrengstgericht onderwijs/kwaliteitscyclus

Opbrengstgericht onderwijs en optimalisering van de kwaliteitscyclus zijn strategische ambities die op schoolniveau zijn verwoord als speerpunten in de schoolplannen. Ook deze zullen in de komende jaren de nodige aandacht krijgen**.**

Versterking schoolleiding

Dit is een van de pijlers van het strategisch beleid voor de komende 4 jaar, naast het thema 'Vakmanschap: state-of-the-art'. Onderwijsgroep Spoenk zit duidelijk in de kanteling om in 2020 een professionele leergemeenschap te zijn. Om werkelijk ruimte te kunnen bieden aan onderwijs-professionals, om gedeeld leiderschap te realiseren, kennis te delen en de zelfverantwoordelijkheid te vergroten, wordt een appèl gedaan aan het leiderschap van onze schoolleiders: dit dient onderwijskundig gestoeld te zijn op een breed handelingsrepertoire.

Educatief partnerschap

In 2015 is Onderwijsgroep Spoenk begonnen zich te verdiepen in educatief partnerschap. De betrokkenheid van ouders bij het leerproces van het kind wordt zo belangrijk gevonden dat het een van de pijlers van het strategisch beleid is geworden.

Onder educatief partnerschap verstaan we de wederzijdse betrokkenheid van ouders en school teneinde optimale omstandigheden te realiseren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, zowel thuis als op school. Om dit te bereiken gaan ouders en school met elkaar in gesprek en werken ze zoveel mogelijk samen.

Het partnerschap is geen doel op zich, maar meer het groeiende besef dat het meer dan logisch is dat ouders en school nauw betrokken zijn bij de opvoeding en begeleiding van kinderen en daar een gezamenlijk belang in hebben. Daartoe dienen optimale omstandigheden gecreëerd te worden voor de ontwikkeling en het leren van het kind, zowel thuis als ook op school.

In 2017 zijn we ons blijven verdiepen in het educatief partnerschap en zochten we hierin nadrukkelijk verbinding met de ouders. Educatief partnerschap zal zich in de komende jaren verder gaan ontwikkelen. Op alle scholen zijn ouderpanels ingericht en de leerlingraad heeft overal haar intrede gedaan. Het beleidsplan hieromtrent wordt verwacht in het schooljaar 2018/2019.

Ik, de leraar - vlootschouw

Vakmanschap: state-of-the-art, vraagt een gezonde kijk op het functioneren van ons corps. Hoe zijn de scholen georganiseerd, waar zitten de talenten en welke vaardigheden en competenties moeten nog meer doorontwikkeld worden. Naast zelfreflectie - alle medewerkers van Spoenk hebben het boek 'Ik, de leraar' van Marcel van Herpen gekregen - is een ‘vlootschouw’ voorbereid. Die vlootschouw dient als nulmeting van waaruit vormgegeven wordt aan de strategische ambitie dat binnen de onderwijsgroep alleen maar vakmensen werken. De vlootschouw is in twee stappen uitgevoerd:

1. Fluvium in stappen naar gewenste organisatievorm; de professionele leergemeenschap - Robin Smit, 2016. Onderwijsgroep Spoenk heeft 'meegelift' op dit onderzoek waarin onderstaande onderdelen aan bod kwamen:
    a. bevlogenheid;
    b. productiviteit;
    c. (lifestyle)risico's.

2. Vlootschouw Fluvium en Spoenk, 2017; met daarin de volgende onderdelen:
    a. prestatie/potentieel-portfolio - per medewerker;
    b. de 9 Grid - foto van de school.

De vlootschouw is inmiddels afgerond. De definitieve verslaglegging hiervan, met daaraan gekoppeld de plannen ten aanzien van vakmanschap en talentontwikkeling, volgt in het jaarverslag 2018.

Passend uitdagend onderwijs

Ook dit thema heeft wederom de nodige aandacht gekregen binnen de onderwijsgroep. Van oudsher

kent Spoenk een laag verwijzingspercentage leerlingen naar het speciaal (basis)onderwijs, omwille van de opvatting dat elk kind zoveel mogelijk thuisnabij onderwijs moet krijgen. Deze ambitie vraagt specifieke vaardigheden van de leerkracht - in veelal gecombineerde groepen worden vele ontwikkelniveaus bediend. Dit thema zal altijd onze aandacht houden, wij zullen er altijd in moeten blijven ontwikkelen. Het strategisch beleid 2016-2020 heet daarom ook niet voor niets 'Alle aandacht voor onze kinderen'.

Passende begroting

Het is de ambitie van Onderwijsgroep Spoenk kwalitatief onderwijs te bieden met de beste mensen op de werkvloer onder de best mogelijke omstandigheden. Maar wel binnen de kaders van verantwoord personeelsbeleid en vastgestelde financiële kaders. Het huishoudboekje is nu voor het derde jaar op rij op orde - en kent ten aanzien van de begroting onder de streep geen rode cijfers. In het bestuursformatieplan 2018 staan de opvattingen ten aanzien van een sluitende personeelsbegroting opgetekend - waarbij leidend is dat de middelen het kind volgen. Hoewel de bekostiging volgens de T-1 systematiek is, is de bezetting op T=0.

Veiligheid & welbevinden

Sinds 2015 is er veel aandacht voor dit onderwerp. Veiligheidsplannen zijn onderworpen aan de meest recente wet- en regelgeving en zijn in 2016 van kracht geworden op al onze locaties. Het welbevinden van de medewerkers was een pregnant onderdeel van de vlootschouw - uitgevoerd door de controller van de personele unie.
Om de onderwijsgroep in beweging te houden is het welbevinden een van de motoren, die van tijd tot een apk nodig heeft. De studiedag in 2018 is een Inspiratiedag en staat in het kader van werkgeluk. In 2018 zijn ook middelen vrijgekomen voor werkdrukvermindering.

Herinrichting Onderwijsgroep Spoenk - lopende

Om het werk van de twee directeuren meer te verlichten - en zo ook van alle medewerkers van de zes scholen/locaties van Spoenk - is in 2015 een begin gemaakt met het inrichten van twee onderwijs-teams die elk drie schoollocaties bezetten.

Het werken in twee onderwijsteams vergroot de betrokkenheid met elkaar, kennis wordt gedeeld en er kan meer in de kracht van elkaar gewerkt worden. Door het vergroten van het volume kunnen de werkzaamheden over meer schouders worden verdeeld. Het werken met twee schoolteams houdt vervolgens ook in dat er minder vergaderd behoeft te worden; waar dat voorheen per locatie gebeurde, gebeurt het nu per team.

De eerste stappen zijn gezet. Het gezamenlijk overleggen, het plegen van intervisie en het gezamenlijk scholen wordt in 2018 nog stevig doorgezet. Daarnaast wordt in 2018 kritisch naar het leiden van zes scholen door twee directeuren gekeken. Met voortschrijdend inzicht zijn daarover andere opvattingen ontwikkeld.

Verslag raad van toezicht

Al in 2015 is een belangrijke stap gezet naar vernieuwing van de raad van toezicht (RvT), inclusief kennismakingsprogramma met de diverse organisaties. Hiertoe is besloten om de continuïteit van de verschillende organisaties te kunnen waarborgen en vervolgens naar nieuwe leden te zoeken.

Het proces van de aanstelling van nieuwe leden van de RvT en de benodigde competenties/expertise is beschreven in de aanstellingsprocedure en het competentieprofiel. Daarnaast zijn de rollen, taken, verantwoordelijkheden en de onderlinge verhoudingen van zowel de raad van toezicht als bestuurder vastgelegd in het Toezichtskader gebaseerd op Policy Governance. Jaarlijks vindt een evaluatie plaats.

In het nieuwe Toezichtskader neemt een lid van de raad van toezicht twee keer per jaar deel aan een GMR-bijeenkomst. Verder wisselen de raad van toezicht en GRM elkaars notulen uit.

Werking raad van toezicht

De raad van toezicht (RvT) kijkt terug op een jaar waarin een aantal belangrijke besluiten voor de stichting is genomen. Naast de wijziging van het bestuursmodel, het uitspreken van de intentie tot fusie van de Stichting Fluvium met Onderwijsgroep Spoenk en het werven van een nieuwe bestuurder, is de RvT verder in gesprek gegaan met partijen om een nadere samenwerking te onderzoeken.

Een jaar waarin de raad van toezicht met 5 leden heeft geacteerd, maar waarin tevens het vertrek van de voorzitter alsmede een lid van de RvT werd aangekondigd. Inmiddels zijn de ontstane vacatures vervuld, waarmee de raad in 2018 weer voltallig is.

Samenstelling raad van toezicht

Conform de statuten bestaat de raad van toezicht uit een vijf- tot zevental vrijwilligers, allen benoemd door de gemeenteraden en (voor leden met GMR-voordracht) geaccordeerd door de GMR. In 2017 was de samenstelling als volgt:

Bram van den Bos	Voorzitter
Jaar aantreden	2015
Jaar aftreden	2018
Hoofdfunctie	Gepensioneerd. Werkzaam geweest in diverse functies van het voortgezet onderwijs. Voormalig bestuurder van een aantal basisscholen in ZO-Brabant, van Vluchtelingenwerk Rivierenland en van Regionaal Bureau Toerisme Rivierenland.
Nevenfuncties	-

Sandy Boeije	Lid
Jaar aantreden	2015
Jaar aftreden	2018
Hoofdfunctie	Rabobank, Manager Finance & Accounting Center.
Nevenfuncties	Oudercommissie Kinderopvang Rivierenland, afdeling Neerijnen. Jeugdcommissie TV Ophemert.

Winnie Broekmans	Lid
Jaar aantreden	2016
Jaar aftreden	2019
Hoofdfunctie	Docent Onderwijskunde aan de Universiteit Utrecht, focus op de ALPO (Academische Lerarenopleiding Primair Onderwijs.
Nevenfuncties	-

Cynthia Maas - van Eekeren	Lid
Jaar aantreden	2014
Jaar aftreden	2017
Hoofdfunctie	Productmanager Medical Device company.
Nevenfuncties	-

Martin van der Mark	Lid
Jaar aantreden	2014
Jaar aftreden	2019
Hoofdfunctie	Gepensioneerd, werkzaam geweest in diverse functies in het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs.
Nevenfuncties	Bestuurslid Oudheidkamer Tiel. Taalonderricht bij Vluchtelingen Werk Nederland.

Linda Schlundt Bodien	Lid
Jaar aantreden	2016
Jaar aftreden	2019
Hoofdfunctie	Directielid KPC Groep 's-Hertogenbosch.
Nevenfuncties	Commissie PR & Communicatie Nieuwegeins Amateur Symfonieorkest.

Werkzaamheden raad van toezicht

De raad van toezicht hanteert twee toezichtcodes, namelijk de Code Goed bestuur van het primair onderwijs en de Code Kinderopvang. De Code Goed bestuur is min of meer leidend. Vanuit deze toezichtcodes vervult de raad een drietal functies, waaronder de werkgeversrol voor het bestuur, de adviesrol en de toezichthoudende rol. In 2017 heeft de raad vanuit al deze rollen geacteerd.

Raad van toezicht in vogelvlucht

In de eerste helft van 2017 is tijdens de vergaderingen van de RvT veel aandacht uitgegaan naar de wijzigingen in het besturingsmodel; de mogelijke fusie van de stichtingen Fluvium en Spoenk en naar verkennende gesprekken met andere stichtingen in het openbaar onderwijs. Tevens heeft in deze periode een themabijeenkomst plaatsgevonden waarin Onderwijs 2032 centraal stond, in aansluiting op het Strategisch Beleidsplan 2016-2020.

In de tweede helft van 2017 is het Toezichtskader leidend geweest voor de RvT-vergaderingen en zijn diverse onderwerpen aan bod gekomen, waaronder het jaarplan 2018 en de meerjarenbegroting.

Contactmomenten

In 2017 heeft de RvT 7 maal vergaderd, waarvan er twee themabijeenkomsten waren. Tevens heeft de raad vergaderingen bijgewoond van de GMR en zijn diverse contactmomenten geweest tussen voorzitters GMR en raad van toezicht.

Inzicht in het toezicht en werkgeverschap van het college van bestuur

In het jaar 2017 zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

- Jaarplan en begroting 2017;
- Meerjarenbegroting 2018-2020;
- Bestuursformatie 2017;
- Schoolontwikkeling en kwaliteitsmonitoring;
- Jaarverslag 2016;
- Onderwijs 2032;
- Bespreking accountantsverslag jaarrekening met accountant;
- Onderzoek fusie Spoenk en Fluvium;
- Bezoldiging raad van toezicht;
- Besturingsmodel;
- Treasurystatuut;
- Gemeentelijk overleg.

Het bestuursmodel is overgegaan naar een college van bestuur (CvB) met Anita Burlet als voorzitter. Medio 2017 is Ferdinand ter Haar benoemd als lid van het CvB. In 2017 heeft de voorzitter aangegeven dat zij per 1 februari 2018 met pensioen zal gaan. Daarop is door de raad van toezicht een procedure gestart om een nieuwe voorzitter CvB te werven en heeft hierbij een extern bureau betrokken. Het college van bestuur en de benoemingsadviescommissie hebben na zorgvuldige afwegingen Jeroen Goes als nieuwe bestuurder benoemd.

Jaarlijks voert de raad van toezicht beoordelingsgesprekken met de bestuurders. In de RvT is met de wijziging naar een nieuw bestuursmodel tevens gesproken over de inrichting van het stafbureau. De raad heeft daarbij aangegeven dat de wijzigingen in de besturing budgetneutraal dienden plaats te vinden.

De samenstelling van de RvT was in 2017 ongewijzigd. De heer A. van de Bos zal begin 2018 aftreden. Met het vertrek van dhr. Van de Bos, in combinatie met het rooster van aftreden, is versterking van de raad noodzakelijk en zijn er nieuwe leden gezocht. Hierbij ging de voorkeur uit naar kandidaatleden met juridische en/of financiële deskundigheid en een regionale binding met het werkveld.

In 2016 zijn de eerste verkennende gesprekken over een fusie tussen Stichting Fluvium en Onderwijsgroep Spoenk gevoerd. Dit heeft in 2017 een vervolg gekregen. Het fusietraject is inmiddels bijna afgerond en de fusie zal in 2018 worden geëffectueerd. Daarmee wordt een traject, dat in 2013 is gestart met eerste verkennende samenwerking tussen beide onderwijsstichtingen, succesvol afgerond.

In 2016 zijn gesprekken met stichtingen voor openbaar onderwijs uit de regio gestart, om te onderzoeken op welke wijze het openbaar onderwijs in onze regio versterkt kan worden door samenwerking. Dit initiatief heeft in 2017 een vervolg gekregen. Er zijn kennismakingsbijeenkomsten georganiseerd. Deze gesprekken zijn tot dusver verkennend van aard gebleven, waarbij is besloten om een nadere samenwerking te temporiseren.

Eind 2017 heeft een gezamenlijk reflectiemoment rondom de Governance Code plaatsgevonden tussen de RvT en het CvB. Hierbij is op constructieve wijze teruggeblikt op de rolverdeling en samenwerking tussen CvB en RvT in het licht van de drie rollen: toezichthouder, adviseur/klankbord en werkgever. Afgesproken is om dit thema in de loop van 2018 nogmaals terug te laten komen, dan in samenspraak met de nieuwe bestuurder en met (mogelijk) nieuwe leden van de raad van toezicht.

Toepassing educatieve governance

In 2017 heeft er scholing van de raad van toezicht plaatsgevonden door VOS-ABB. Hierbij ging het om de vorming van een college van bestuur en de verkenning van mogelijke samenwerking met partners. Ook is de raad bijgepraat over de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang die per 1 januari 2018 in werking treedt. Voor 2018 wordt hierover nadere informatie ingewonnen. Ook staat het thema krimp (leerlingendaling) op de agenda.

Honorering raad van toezicht

De leden van de raad van toezicht ontvangen een netto vergoeding van € 1.500. De voorzitter ontvangt een netto vergoeding van € 2.000. De loonheffing komt voor rekening van Stichting Fluvium/Onderwijsgroep Spoenk, hetgeen betekent dat de bedragen gebruteerd moeten worden. Afgesproken is dat het maximumtarief van 52% gehanteerd moet worden.

Dit betekent de volgende bruto-netto vergoeding;

		Leden	Voorzitter
Bruto	100%	3.125,00	4.167,00
Loonheffing	52%	-1.625,00	-2.166,84
Netto	48%	1.500,00	2.000,00

Uitbetaling loopt via de salarisadministratie.

Bestuursverslag 2017

Onderwijsgroep Spoenk is als onderwijsinstelling verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs binnen haar scholen. Onderwijsinstellingen zijn bij wet verplicht jaarlijks verantwoording af te leggen hoe het onderwijskundig en financieel beleid binnen vastgestelde kaders geformuleerd en uitgevoerd wordt. Omdat de overheid geld ter beschikking stelt om goed onderwijs te kunnen bieden aan onze kinderen, wordt de onderwijsgroep ieder jaar gecontroleerd of het ontvangen geld rechtmatig besteed is. In het jaarverslag staat de financiële verantwoording opgetekend, deze is ook grondig beoordeeld door de accountant.

Algemeen

Waartoe zijn wij? (missie)

Onderwijsgroep Spoenk biedt kwalitatief hoogwaardig, innovatief, opbrengstgericht en gevarieerd openbaar onderwijs, waarin alle aandacht is voor samen leren, samen werken en samen leven. Met ons onderwijs willen we een fundamentele bijdrage leveren aan de ontwikkeling van elk aan ons toevertrouwd kind.

(Uit: 'Alle aandacht voor onze kinderen', Strategisch Beleid 16-20, blz. 10)

Waarheen zijn wij op weg? (visie)

In 2020 is Onderwijsgroep Spoenk een professionele leergemeenschap die het vertrouwen van haar belanghebbenden heeft. Ze heeft dan haar - in het strategisch beleid opgenomen - ambities, resultaten en voornemens behaald. Alle Spoenkscholen hebben - samen met ketenpartners - een doorgaande lijn in het leren en ontwikkelen van kinderen van 0 tot 13 jaar, die breed, passend en onderscheidend is.

(Uit: 'Alle aandacht voor onze kinderen', Strategisch Beleid 16-20, blz. 10)

Algemene doelstelling

Onderwijsgroep Spoenk heeft ten doel het oprichten en in stand houden van openbaar onderwijs in de (kernen van de) gemeente Neder-Betuwe, overeenkomstig artikel 46 van de Wet op het Primair Onderwijs. Ze oefent alle taken en bevoegdheden van het bevoegd gezag uit, met uitzondering van de besluitvorming over de opheffing van een openbare school. Deze besluitvorming ligt bij de gemeente.

De openbare scholen van Spoenk maken actief werk van de pluriformiteit die onze samenleving kenmerkt, gaat segregatie in zwarte en witte scholen tegen, dragen bij aan de integratie en stimuleren democratisch burgerschap. In het openbaar onderwijs leren kinderen van elkaar door het actief verkennen van hun culturele, levensbeschouwelijke en economische achtergronden.

We brengen verschillende opvattingen bij elkaar en laten kinderen er op basis van gelijkwaardigheid over in discussie gaan. Niet om de ander te overtuigen van het eigen gelijk, maar om kritisch naar zichzelf en medeleerlingen te leren kijken. De openbare school leert kinderen waarnemen hoe verschillende achtergronden tot ander denken en handelen kunnen leiden en het leert hen vanuit dat inzicht eigen opvattingen te ontwikkelen. Als je weet wat anderen beweegt, kun je beter met elkaar samenleven. In het openbaar onderwijs leren kinderen door ontmoeting. Ook

levensbeschouwing hoort daarbij; het maakt immers deel uit van onze cultuur. Op een openbare school heeft elk kind en iedere ouder recht van spreken. Iedereen doet ertoe.
(zie site Vereniging Openbaar Onderwijs: www.voo.nl)

In ons openbare onderwijs leren kinderen door ontmoeting. Daarbij hoort ook aandacht voor levensbeschouwing en levensbeschouwelijke vorming (Godsdienstig en Humanistisch Vormingsonderwijs GHO/HVO). Dit maakt immers deel uit van onze cultuur en de maatschappelijke inbedding van onze (dorps-)scholen.

Passend onderwijs

'Alle aandacht voor onze kinderen', is voor elke werknemer van Onderwijsgroep Spoenk een vanzelfsprekendheid. Om dit motto niet tot een hol begrip te laten verworden, spannen we ons tot het uiterste in om voor elk kind een passend onderwijsaanbod te verzorgen, gebaseerd op de specifieke ontwikkelingsbehoefte. Door het kind te zien, te horen én te kennen, wordt binnen de mogelijkheden van de school - in samenwerking met andere scholen/BePO - een passend aanbod gecreëerd. We denken daarbij vanuit mogelijkheden en niet vanuit beperkingen.

Spoenk is ambitieus

Onderwijsgroep Spoenk ziet het als opdracht de volgende kerndoelstellingen te realiseren:

- het behartigen van de belangen van het openbaar onderwijs in de gemeente Neder-Betuwe; het verbeteren van het imago van het openbaar onderwijs, resulterend in groei van het aantal leerlingen;
- een kwalitatief hoogstaand onderwijsaanbod in al haar facetten (beleidsterreinen) leveren en onderscheidend te zijn in de regio;
- het geheel binnen de wettelijk vastgestelde kaders te verwerkelijken.

Concreet voor goed werkgeverschap door:

- een veilig en inspirerend werkklimaat te bieden;
- competentiegericht Integraal PersoneelsBeleid (IPB) te voeren;
- aandacht voor initiatief, inspraak en professionele ruimte te hebben.

Concreet voor kwaliteitsonderwijs realiseren door:

- sturing op hoofdlijnen;
- opbrengstgerichte cultuur;
- eigenheid van elke school hoog in het vaandel;
- integriteit, transparantie en openheid;
- kwaliteitsbeleid;
- aandacht voor cultuurontwikkeling;
- grote betrokkenheid van ouders;
- intensieve samenwerking met externe partners;
- grote gerichtheid op omgeving.

De kernwaarden als leidraad

Wat wij ook doen, onze kernwaarden zijn het fundament voor ons dagelijks werk. Zij onderstrepen de intentie altijd het goede te willen doen. Waarbij we terdege beseffen dat het goede altijd beter

kan: we blijven altijd leren, we zijn altijd in ontwikkeling. Net als al onze kinderen.

Onze kernwaarden zijn:

1. een veilig en inspirerend klimaat, gebaseerd op vertrouwen;
2. samenwerken en verbinden;
3. ambitieus en ondernemend;
4. opbrengst- en kwaliteitsgerichtheid;
5. maatschappijgerichtheid.

Al onze medewerkers zijn aan te spreken op onze kernwaarden. De kernwaarden bepalen voor een groot deel het imago en de uitstraling van onze organisatie als geheel en van iedere school afzonderlijk.
(Uit: 'Alle aandacht voor onze kinderen', Strategisch Beleid 16-20, vanaf blz. 13)

Organisatie

Als in een organogram

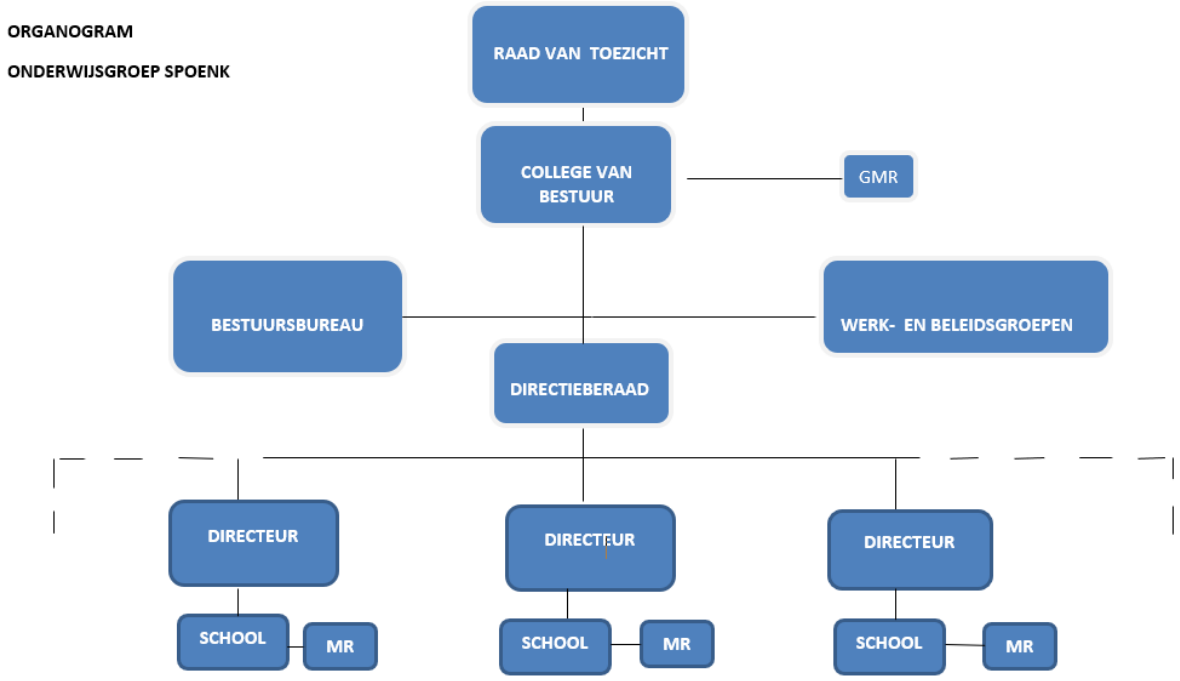

Doelen en acties

Sinds Onderwijsgroep Spoenk ressorteert onder de personele unie staat doelmatigheid in organiseren hoog in het vaandel. Daarnaast maakt Spoenk zich sterk voor het hebben én onderhouden van goede relaties.
Om een doelmatige (bedrijfs)organisatie te kunnen realiseren, zijn de volgende (meerjaren)doelen gesteld:

Doelen	Acties	Realisatie
Verdieping efficiëntere samenwerking binnen de personele unie	● goede taakverdeling binnen de centrale directie/college van bestuur (CvB)	● verbeterd; doorontwikkeling naar een CvB is gerealiseerd per 1 juni 2017 ● producten: - beschrijving CvB - functieprofielen bestuursleden - taakverdeling CvB - vooronderzoek fusie Spoenk-Fluvium (VOS/ABB)
	● goede taakverdeling op het bestuursbureau	● doorlopend, maar zal opnieuw belicht worden na vertrek van personeel ● product: - visiestuk herschikking bestuurskantoor 'Alle aandacht voor onze dienstverlening'
	● gemeenschappelijk mobiliteitsbeleid	● concept IPB 'Alle aandacht voor onze medewerkers'
	● stroomlijning documenten en procedures	● producten: - veiligheidsbeleid

	● stroomlijning externe partners ● stroomlijning vernieuwingstrajecten en professionalisering	- klokkenluidersregeling - reglementen medezeggenschap - mochadocs ● resultaten: - relatie voorschoolse opvang - samenwerking op diverse terreinen met collega-bestuurders van alle pluimage, onder andere bij Nieuwkomers en thuisnabij onderwijs - warmere overstap naar VO ● resultaten: - vreedzame school - gezonde school - B-Fit - resultaatgericht onderwijs - hulp- en plusklassen - thuisnabij onderwijs - eigenaarschap en 'continuous improvement' (Dalton) - doorontwikkeling leerlingenraden en ouderpanels
Toezichtskader	● ontwerp en vaststelling	● leidend gebruikt in 2017
Nieuw managementstatuut centrale directie	● ontwerp	● gereed, maar moet in 2017, na installatie CvB, worden aangepast ● nog niet goedgekeurd
Verdeling van verant-woordelijkheden binnen de centrale directie/CvB	● uitwerken planning/vaststelling	● zie hierboven
Management- en IB-structuur scholen Spoenk	● monitoring en evaluatie.	● doorlopend
Onderwijskwaliteit	● monitoring en evaluatie	● deltaplan 'Spoenk'
Medezeggenschap	● update reglementen en statuten	● gerealiseerd

Sturing

Het model van Policy Governance is leidend in de organisatie en ondersteunt de systematiek van mandatering, resultaatmanagement en planning en control. Om de centrale doelen te realiseren, worden in het strategisch beleidsplan en de daaronder hangende (jaar)plan(nen) te behalen resultaten geformuleerd. Daarvoor wordt door de hele besturingskolom het instrument van het managementcontract gebruikt.

De interne aansturing is in 2017 ongewijzigd gebleven. Bij het opstellen van de nieuwe statuten en het nieuwe toezichtskader is door Leeuwendaal gecontroleerd op de Code Goed Bestuur PO. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd ten aanzien van deze code.

Het bestuursbureau opereert onder verantwoordelijkheid van het CvB. De schooldirecteur wordt gezien als integraal manager van de school. De diverse verantwoordelijkheden binnen de organisatie

zijn/worden geregeld in het managementstatuut en het Toezichtskader.

Medezeggenschap

MR

Elke school kent een medezeggenschapsraad (MR), waarin ouders en personeel evenredig vertegenwoordigd zijn. De directeuren en teamleiders voeren het overleg over schoolspecifieke onderwerpen. Voorbeelden zijn het vaststellen van het schoolplan, de schoolgids, het schoolformatieplan en de schoolbegroting. De taken en verantwoordelijkheden liggen vast in het MR-reglement (update in 2017). Iedere MR informeert de eigen achterban (ouders en personeelsleden van de betreffende school) zelfstandig over de activiteiten.

GMR

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) behandelt zaken die de gehele organisatie betreffen. Voorbeelden zijn het strategisch beleidsplan, het integraal personeelsbeleidsplan, het stichtingsformatieplan, de stichtingsbegroting, het vakantierooster en het jaarverslag. De taken en verantwoordelijkheden staan beschreven in het GMR-reglement en het medezeggenschapsstatuut (update 2017).

Iedere school is met een ouder en een personeelslid in de GMR vertegenwoordigd. De algemeen directeur voert namens het bestuur de gesprekken met de GMR. De GMR informeert zelfstandig de 'stakeholders' (ouders en personeelsleden van de betreffende school) over de activiteiten.

Klachtrecht

Onderwijsgroep Spoenk is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie. In 2017 zijn alle klachten intern en op schoolniveau opgelost. Sinds 2010 wordt er bovenschools een overzicht van klachten naar aard en hoeveelheid bijgehouden. Dit overzicht wordt geanalyseerd en als input gebruikt voor eventuele interventies en nieuw beleid. In het kader van klachtenrecht beschikt iedere school/locatie over een interne vertrouwenspersoon, die vooral voor de doorgeleiding naar de externe commissie zorgt.

Ontwikkeling leerlingenaantallen

In het onderstaande overzicht is per school het aantal leerlingen op de jaarlijkse teldatum 1 oktober weergegeven, aangevuld met de prognoses voor de komende drie jaren. De prognoses zijn opgesteld op basis van het scenariomodel PO (www.scenariomodelpo.nl). Hoewel de geprognosticeerde aantallen kunnen afwijken, hanteren wij deze cijfers als uitgangspunt voor formatie en financieel beleid.

Op Brinnummer-niveau

Onderwijsgroep Spoenk		**01-10-15**	**01-10-16**	**01-10-17**	**01-10-18** *prognose*	**01-10-19** *prognose*	**01-10-20** *prognose*
18DS	De Bellefleur	270	284	284	286	286	281
18HO00	Het Palet (Opheusden)	190	187	188	195	186	182
	Totaal	**474**	**471**	**472**	**481**	**472**	**463**

Op school-/locatie-niveau

Onderwijsgroep Spoenk		**01-10-15**	**01-10-16**	**01-10-17**	**01-10-18** *prognose*	**01-10-19** *prognose*	**01-10-20** *prognose*
18DS00	De Bellefleur	106	95	79	80	81	79
18DS01	Pr. W. Alexanderschool	72	74	73	71	71	69
18DS02	Houtkoperschool	55	69	77	78	78	78
18DS03	Isandraschool	53	46	55	57	56	55
18HO00	Het Palet (Opheusden)	90	93	93	97	87	85
18HO01	Het Palet (Kesteren)	98	94	95	98	99	97
	Totaal	**474**	**471**	**472**	**481**	**472**	**463**

De leerlingprognoses dienen als basis voor de meerjarenbegroting, de meerjarenformatieplannen, maar ook voor de meerjarenonderhoudsplanning en huisvestingsaanvragen bij de gemeente. De prognose toont op termijn een dalende tendens. Dit heeft gevolgen voor de formatie van de komende jaren.

Onderwijs

Kwaliteit

In 2017 hadden alle scholen/locaties van Onderwijsgroep Spoenk het basisarrangement.

Meten = weten

Onderwijsgroep Spoenk omarmt het devies ‘meten = weten’ en vindt dat resultaten gekoppeld moeten zijn aan het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkracht. Met andere woorden, het onderwijsaanbod dient zoveel mogelijk te zijn afgestemd op de ontwikkelingscapaciteiten en -behoeften van elk kind. Daarin valt nog veel te leren en dit onderwerp is dan ook een structureel onderdeel van de professionalisering van de onderwijsgroep.

Op iedere school en locatie van Spoenk worden de resultaten in teamverband besproken. Dit gebeurt veelal onder leiding van de IB-er in samenspraak met de directeur.

Alle scholen gebruiken de niet-methodetoetsen van Cito en verwerken de gegevens in ParnasSys. Daarnaast wordt ParnasSys op alle scholen gebruikt om ook de methodegebonden toetsen systematisch bij te houden. Beide systemen hebben een landelijke normering en maken gebruik van trendanalyses. We kunnen daardoor zowel per school als via Ultimview bovenschools monitoren in welke mate we erin slagen de doelen voor dat jaar te bereiken.

Tussenresultaten
Periode: **Medio schooljaar 2016/2017**
Weergave: **Cito I t/m V normering**

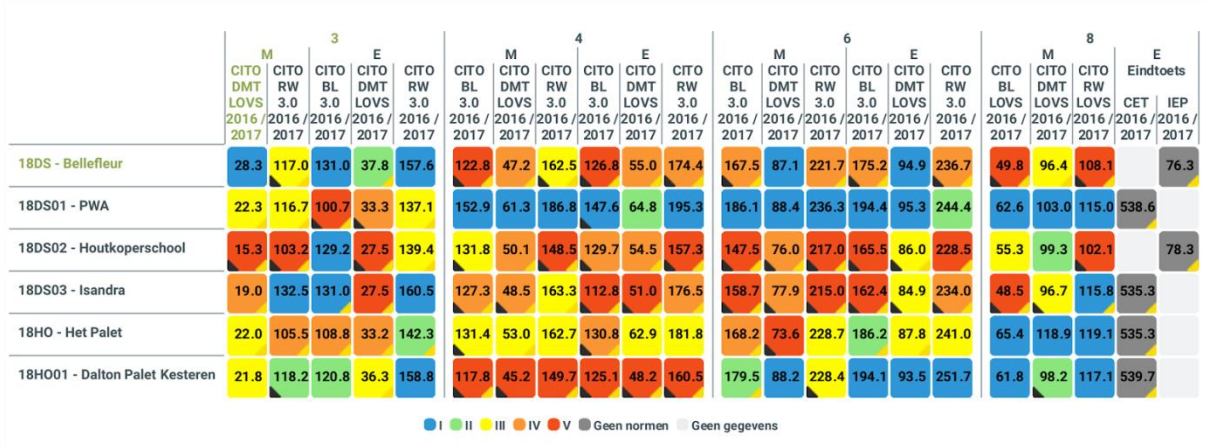

Hieronder volgt een analyse van elke toetsserie apart.

Drie Minuten Toets groep 3

Middentoets	Score I en II	Score IV en V	Eindtoets	Score I en II	Score IV en V
	1 school	2 scholen		1 school	4 scholen

Bij Dalton Palet Kesteren blijven de resultaten gelijk op Cito-niveau III. Bij de andere scholen gaan de scores iets achteruit. Bij vier scholen komt op de E-toets de toetsscore een niveau lager uit.

Drie Minuten Toets groep 4

Middentoets	Score I en II	Score IV en V	Eindtoets	Score I en II	Score IV
	1 school	4 scholen		1 school	4 scholen

Ten opzichte van het schooljaar 15/16 zijn de resultaten bij de M-toets op de meeste scholen lager geworden. Bij de E-toets zijn de behaalde niveaus op vier scholen hetzelfde gebleven. Op twee scholen is het niveau een trede gedaald, waar bij een extra school een score V is behaald.

Rekenen en Wiskunde groep 4

Middentoets	Score I en II	Score IV en V	Eindtoets	Score I en II	Score IV en V
	1 school	2 scholen		1 school	4 scholen

De meeste scholen hebben hun eerste toetsscore kunnen niet kunnen handhaven. De Prins Willem Alexanderschool heeft de score I kunnen behouden. De Bellefleur en het Palet Opheusden zijn op het behaalde niveau gebleven.

Rekenen en Wiskunde groep 6

Middentoets	Score I en II	Score IV en V	Eindtoets	Score I en II	Score IV en V
	1 school	3 scholen		2 scholen	3 scholen

In groep 6 is het op de Daltonschool Het Palet gelukt om eind 16/17 het resultaat te verbeteren van niveau II naar niveau I. Ook bij de Isandraschool is een groei waar te nemen: van niveau V naar niveau IV. Bij de andere scholen zijn de behaalde niveaus gelijk gebleven.

Begrijpend Lezen groep 6

Middentoets	Score I en II	Score IV en V
	2 scholen	4 scholen

De toetsresultaten zijn gelijk aan het voorgaande schooljaar.

Onderwijsgroep Spoenk kent de ‘traditie’ laag te scoren op taal en lezen. In de eindresultaten is dat ook duidelijk waarneembaar.
Daartoe zijn ook in 2017 de volgende interventies gepleegd:

- taalrijkere omgeving;
- woordenschat prominenter in het lesrooster;
- eenduidige schooltaal;
- bibliotheek in de school;
- promotie van lezen en voorlezen.

De Centrale Eindtoets

Vier Spoenkscholen samen hebben op de Centrale Eindtoets een ongecorrigeerde en een LG gecorrigeerde score die boven het landelijk gemiddelde ligt. Alle vier de scholen scoren op of boven de bovengrens van de inspectie (goed).

Twee scholen maken gebruik van de IEP toets. Beide scholen halen de landelijke norm niet. De Houtkoperschool scoort voor het derde jaar op rij onder de norm van de inspectie. De inspectie is hiervan door de school op de hoogte gebracht.

Cito Eindtoetsen volgens inspectienormering

School	**ongecorrigeerd** (landelijk 535,1)	**gecorrigeerd** (landelijk 535,2)
Palet Opheusden	535,3	538,7
Palet Kesteren	539,7	538,3
Isandra	535,3	536,3
PWA	538,6	536,6
Gemiddeld Onderwijsgroep Spoenk	537,22	537,47

IEP toets

School	**ongecorrigeerd** (landelijk 78,3)
Bellefleur	73,3
Houtkoperschool	75,4
Gemiddeld Onderwijsgroep Spoenk	74,35

Doelstellingen en resultaten

Doelen	**Acties**	**Realisatie**
Structureel werken aan opbrengsten	● monitoring middels ParnasSys Integraal (directeuren en IB-ers) door centrale directie ● (management)contractgesprekken met centrale directie en bestuur ● voortgang- en verantwoordingrapportage naar raad van toezicht via voorzitter CvB (dashboard) ● voortgangrapportage naar GMR via stavaza	● ✓ - komt structureel terug in de gesprekken met de directeuren - onderdeel van de interne audit ● ✓ ● lopende ● ✓
Inzet volgens ondersteuningsplan BePO	● alle scholen leveren basiskwaliteit ● laag verwijzingspercentage SBO-SO (respectievelijk 2% en 1,65%)	● ✓ ● ✓
Alle scholen leveren hoge onderwijskwaliteit, zijn ambitieus en stellen hoge doelen aan hun populatie	● met het basisarrangement als 'basis' zijn alle scholen permanent bezig zichzelf te verbeteren ● alle scholen profileren zich in Vensters PO en Scholen op de Kaart ● alle leerkrachten voeren professionaliseringsgesprekken met hun leidinggevende	● ✓ ● ✓ ● ✓
Onderwijsgroep Spoenk kent een aanbod voor de	● uitbouwen plusklassen ● extra materialen ● samenwerking met onderwijspartners	● ✓ ● ✓ ● doorlopend

leerling met specifieke ontwikkelings-behoefte(n)	• scholing op specifieke ontwikkelingen • verdieping HGW en OGW • kwaliteitskringen uniebreed • de IB-er in positie	• doorlopend • lopende • ✓ • ✓
Onderwijsgroep Spoenk verkent het anders organiseren van haar scholen (krimp versus kwaliteit)	• SlimFit (naar voorbeeld Stichting Fluvium) • gebruik van Snappet uitbouwen • intensiveren samenwerking met scholen van Stichting Fluvium • unit-onderwijs • techniekonderwijs	• in ontwikkeling • ✓ • in ontwikkeling • in verkenning • in verkenning
Versterking Nederlandse taal en begrijpend lezen	• taalrijkere omgeving • woordenschat prominenter in het lesrooster • eenduidige schooltaal • intensiveren samenwerking met scholen van Stichting Fluvium	• sterk verbeterd (hoog op de agenda LEA Neder-Betuwe) • ✓ • sterk verbeterd • ✓
Verbeteren overstap peuterspeelzaal/ kinderopvang - basisschool en basisschool - voortgezet onderwijs.	• LEA-brede afspraken maken tussen de partners • BePO-traject OSO-PO-VO • kennis SPGG gebruiken	• lopende • ✓ • doorlopend
Verbeteren lerende organisatie en kennisdeling.	• kwaliteitskringen bestendigen • IB-netwerken Spoenk en Fluvium op elkaar aansluiten • onderbouwnetwerken op elkaar aansluiten • directieberaden Spoenk en Fluvium op elkaar aansluiten.	• doorlopend • doorlopend • in ontwikkeling • ✓

Professionalisering

Elke school van de onderwijsgroep heeft een eigen beleid ten aanzien van het professionaliseren van haar medewerkers. Deze professionalisering is er wel op gericht dat de medewerkers verplaatsbaar blijven binnen alle zes locaties, met uitzondering van de Daltonschool Het Palet te Kesteren. Daar stemt de geplaatste medewerker zijn of haar professionalisering af op de principes van het onderwijskundige concept.

In het algemeen geldt dat de professionalisering van de medewerkers altijd gericht is op de schoolontwikkeling. Daartoe zijn middelen vanuit het persoonlijke budget en de prestatiebox ingezet.

Uitgangspunten inzet middelen prestatiebox - Bestuurlijk Professionaliseringsplan 2017

Onze personele unie gaat uit van de afspraken die de PO-raad met het ministerie heeft gemaakt in het kader van het bestuursakkoord. Hierbij wordt vooral aandacht gevraagd voor opbrengstgericht werken, vergroten vakmanschap, professionele leergemeenschappen, passend onderwijs en aandacht voor talent en excellentie, digitale wereld, cultuureducatie, gezondheid en bewegen, educatief partnerschap en wetenschap en techniek.

Het uitgangspunt is om scholing altijd op het niveau aan te bieden waar het meest zinvol is, in de navolgende stappen:

- medewerkersniveau (1);
- schoolniveau (2);
- stichtingsniveau (3);
- samenwerking Spoenk/Fluvium (4);
- samenwerking openbaar onderwijs in Rivierenland (5);
- samenwerkingsverband BePO (6);
- externe aanbieders, zoals opleidingsinstituten (individueel of specifieke groepen) (7).

De scholingsactiviteiten moeten evidence-based zijn. Er worden doelen geformuleerd, die vervolgens worden geëvalueerd. Daarnaast beschikken alle scholen over een eigen scholingsbudget uit het P&A-budget. Dit wordt verantwoord in school- en jaarplannen. De scholen zelf registreren het verbruik van de € 500 per fte, conform het schoolplan. Het budget voor de directie - € 3.000/fte - wordt besteed in samenspraak met het CvB. Dit is onderdeel van de gesprekkencyclus.

De uitgevoerde activiteiten in 2017 staan ter verantwoording in onderstaand overzicht, opdat de daaraan gekoppelde activiteiten te controleren zijn door de accountant.

Financiële inzet prestatiebox en resultaten (strategisch beleid)

Brede doorgaande leer- en ontwikkellijn

Thema	Doelgroep	Vorm	Spoenk
1. Brede doorgaande leer- en ontwikkellijn			
a. Cultuureductie			5.529,00
Cultuurprojecten	Alle medewerkers en kinderen	Voortzetting aan subsidie cultureel erfgoed	(buiten berekening)
Professionalisering	Alle medewerkers /	Opleidingen en workshops	
Beleidsplan 2018	cultuurcoördinatoren	Schrijven beleidsplan (conform toegekende aanvraag subsidie 2015)	
b. ICT-trajecten	Leerkrachten	Prof. aanbod gebaseerd op beleidsplan ICT 16-20	1.800,00
c. Ondersteuning risicovolle scholen	Teams	Taskforce-Z en beleidsmedewerker Onderwijs doen voorstel	4.200,00 (groei- en krimpscholen)
d. Interne audits	Medewerkers betreffende scholen	Op aanvraag / opdracht	1.200,00
e. Wetenschap & Techniek	Idem	Idem	1.200,00
Totalen			8.400,00

Resultaten

1. op schoolniveau zijn de middelen voor cultuureducatie ingezet;
2. het stichtingsbrede beleidsplan Cultuureducatie is in voorbereiding - samen met Stichting Fluvium, en wordt naar verwachting medio 2018 afgerond;
3. conform de uitgangspunten van het stichtingsbrede ICT-beleidsplan zijn trajecten op maat

aangevraagd en op schoolniveau uitgevoerd;
4. de middelen van Taskforce-Z zijn volledig ingezet ten behoeve van de audits en het opstellen van het deltaplan leerresultaten; dit geldt ook voor punt d.;
5. de middelen voor wetenschap en techniek zijn ingezet op schoolniveau;
6. Spoenk participeert in de interne auditgroep;
7. in 2016 is een begin gemaakt met de interne auditing van de zes schoollocaties van Spoenk; in 2017 zijn twee scholen bekeken met wisselende opdrachtverstrekking.

Passend Onderwijs

Thema	Doelgroep	Vorm	Spoenk
2. Passend Onderwijs			
a. Hoog- en Meerbegaafdheid *Digitale Pluusklas* (Pilot BePO, conform toegezegde aanvraag 2015)	Betrokken scholen en lokale partners	Lokaal ontwikkeltraject met als product: systeem en uitgewerkte lessen	
Parelklas (Pilot BePO Neder-Betuwe)	Betrokken scholen en lokale partners	Experiment lokale partners	17.000,00 (buiten P-box)
b. Nieuwe trajecten	Betrokkenen	Uitbreiding aanbod naar meer scholen (op aanvraag)	1.260,33
c. Coaching van leerkrachten t.a.v. opbrengstgericht werken en 1-zorgroute passend onderwijs	Alle leerkrachten	Klassenconsultaties door ib-ers (13,81 per leerling / niet structureel in de formatie)	6.559,75
d. Extra professionalisering interne ondersteuning	Ib-ers	Aanvraag voor inhoudelijke studie-bijeenkomsten	1.000,00
Totalen			8.820,08

Resultaten

1. Spoenkbreed geldt een kwaliteitscyclus die maatgevend is voor de monitor op alle domeinen - oftewel, er is een algeheel cyclisch systeem - zo mogelijk in ParnasSys - dat inzichtelijk maakt waaraan gewerkt wordt of gewerkt moet worden, teneinde een hoge kwaliteit van passend onderwijs te bieden;
2. in de cyclus staat opgenomen dat resultaten/opbrengsten vallen onder de 'collectieve' verantwoordelijkheid van het hele team - deze worden dan ook met z'n allen besproken;
3. alle medewerkers van Spoenk stemmen hun (pedagogisch-)didactisch handelen af op de resultaten/opbrengsten die gegenereerd worden;
4. coaching van leerkrachten gebeurt met de ambitie steeds meer passende antwoorden te hebben op de specifieke ontwikkelingsbehoeften van onze leerlingen - onze medewerkers zijn daar lerende in;
5. onze IB-ers wordt de gelegenheid geboden zich zodanig te bekwamen dat zij in coachende zin van betekenis kunnen zijn voor al onze medewerkers; ook in 2017 is daartoe extra professionalisering geweest;
6. Spoenk heeft in 2017 twee voorzieningen die ingericht zijn voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte (in Dodewaard en Opheusden);

7. in 2017 is gesproken met collega-scholen/-besturen om nadere invulling gegeven aan het 'Windstrekenplan' in samenspraak, BePO en het S(B)O (Plan Neder-Betuwe); er is echter nog niets concreet gerealiseerd;
8. voor 'Nieuwkomers' is een passende voorziening gecreëerd.

Educatief partnerschap

Thema	Doelgroep	Vorm	Spoenk
3. Educatief Partnerschap			
a. Onderwijscafés	Betrokkenen		400,00
b. Workshops	Betrokkenen	Op aanvraag	1.326,17
Totalen			1.726,17

Resultaten

1. in 2017 zijn in samenwerking met stichting Fluvium onderwijscafés en workshops georganiseerd - deze zijn matig bezocht. Daarom gaat deze vorm in 2018 opnieuw bekeken worden;
2. onze scholen kennen binnen dit strategisch thema inmiddels ouderfora en leerlingraden - de bevindingen zijn alom zeer bevredigend en een en ander wordt in 2018 gecontinueerd (met de leerpunten uit 2017).

Vakmanschap: state-of-the-art

Thema	Doelgroep	Vorm	Spoenk
4. Vakmanschap: state of the art			
a. Op maat-traject (per school, per leerling)	Allen	Op aanvraag in relatie met boven-genoemde thema's	5.000,00
b. Individuele prof. aan-vragen	Leerkrachten	Op aanvraag	2.000,00
c. Upgraden medewerkers			3.000,00
Interne opleidingstrajecten *(eventueel aangevuld met € 500,00 per fte/per werknemer)* *en management*			3.000,00
Opleiding / begeleiding bij niet-functioneren en re-integreren			2.200,00
d. Excellente Scholen			-
Totalen			15.200,00

Resultaten

1. de besteding van bovenstaande budgetten betrof vooral de begeleiding van jonge leerkrachten en nieuwe mensen die zich het werken op een kleine dorpsschool eigen moesten maken;

2. op schoolniveau zijn trajecten uitgezet voor het realiseren van onderwijskundige doelstellingen (meervoudige intelligentie; Dalton) in relatie tot het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkracht/het team;
3. op schoolniveau zijn trajecten uitgezet voor het realiseren van passend onderwijs in relatie tot het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkracht/het team;
4. de besteding van de budgetten ging veelal gepaard met het gebruik van persoonlijke budgetten van de medewerkers.

Professionele leergemeenschap

Thema	Doelgroep	Vorm	Spoenk
5. Professionele leergemeenschap			
a. Studiedag Personele Unie	Allen	Inleiding / workshops	4.000,00
b. Kwaliteitskringen	Betrokken medewerkers	Bestaande thema's (3x per jaar)	2.500,00
Totalen			6.500,00

Resultaten

1. alle medewerkers van Onderwijsgroep Spoenk hebben geparticipeerd in de stichtingsbrede Studiedag - deze is aangemerkt als informeel leren;
2. de kwaliteitskringen van de personele unie kent een representatieve dwarsdoorsnede van de gehele organisatie - de medewerkers van Spoenk zijn daarin betrokken;

Uitdagend werkgeverschap en gedeeld leiderschap

Thema	Doelgroep	Vorm	Spoenk
6. Uitdagend werkgeverschap en gedeeld leiderschap			
a. Thematische professionaliseringsbijeenkomsten	Directeuren	Lang directieoverleggen	4.000,00
b. Studiereis Schotland			5.000,00
c. Begeleiding startende leerkrachten	Leerkrachten	Maatwerk	2.000,00
d. Traject duurzame inzetbaarheid	Allen		2.000,00
e. Tweedaagse directies	Directeuren	Buitenshuis	2.000,00
Totalen			15.000,00

Resultaten

1. in 2017 hebben de directeuren zelf een viertal bijeenkomsten - inclusief een 2-daagse - ingericht om de strategische thema's met elkaar te behandelen en te voorzien van concrete plannen;

2. de studiereis naar Schotland heeft niet plaatsgevonden; in plaats daarvan wordt het geld gebruikt om kennisbezoeken af te leggen bij elkaar op de scholen;
3. in 2017 is een van de directeuren van Fluvium 'vrij' gespeeld om de begeleiding van startende leerkrachten voor zijn rekening te nemen;
4. het traject duurzame inzetbaarheid is ingevoerd door een externe partij (Cabo).

Passend onderwijs

Ook in 2017 heeft Onderwijsgroep Spoenk actief deelgenomen aan het ontwikkelen van de gemeenschappelijke visie op passend onderwijs in het samenwerkingsverband BePO. De hiervoor gemaakte ondersteuningsplannen worden conform de afspraken op schoolniveau opgeleverd.

Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. In 2014 is door de overheid besloten dat zoveel mogelijk kinderen naar een gewone school in de buurt moeten kunnen gaan. Zo hebben ze de beste kansen op een vervolgopleiding en meedoen in de samenleving. Kinderen die het echt nodig hebben kunnen, nog steeds, naar speciaal (basis)onderwijs.

Sinds 1 augustus 2014 hebben scholen de zogenaamde zorgplicht. Dat betekent dat scholen elk kind een passende onderwijsplek bieden. Hetzij met extra ondersteuning of doorplaatsing op een andere school in het regulier of speciaal (basis)onderwijs. Die zorgplicht geldt uiteraard ook voor de scholen van Onderwijsgroep Spoenk. Ouders worden nauw betrokken bij dit proces en scholen werken steeds beter samen.

De scholen en locaties van Onderwijsgroep Spoenk hebben de intentie elk kind passend onderwijs te bieden. Daartoe zijn de scholen en locaties zoveel mogelijk ingericht en verbeteren zij zich daar waar nodig is.

Onderwijsleerresultaten

Aandachtspunt voor de scholen en locaties van Onderwijsgroep Spoenk blijven de schommelingen in onderwijsleerresultaten. Vooralsnog zien we de verklaring in de relatief kleine scholen en navenante opbrengsten, maar ook in de inspanningen die zijn geleverd om kinderen 'binnen' te houden. Onze interventies zijn gericht op een structurele stijging ten aanzien van de opbrengsten van onze zes schoollocaties. Met name het pedagogisch-didactisch handelen en opbrengstgericht werken hebben onze aandacht.

Toetsresultaten worden onder leiding van de tandem directeur-IB gezamenlijk besproken en verbonden aan de didactiek. De gezamenlijkheid tekent de collectieve verantwoordelijkheid die er is voor de onderwijsleerresultaten.

Uitstroom naar het voortgezet onderwijs

Door het leerlingenadministratie- en leerlingvolgsysteem ParnasSys is het mogelijk de uitstroomgegevens naar het voortgezet onderwijs zichtbaar te maken en de ontwikkelingen hierin te volgen.

De volgende tabel geeft per school de uitstroom naar het voortgezet onderwijs per 31-07-2017 weer.

Schooladviezen Onderwijsgroep Spoenk in beeld

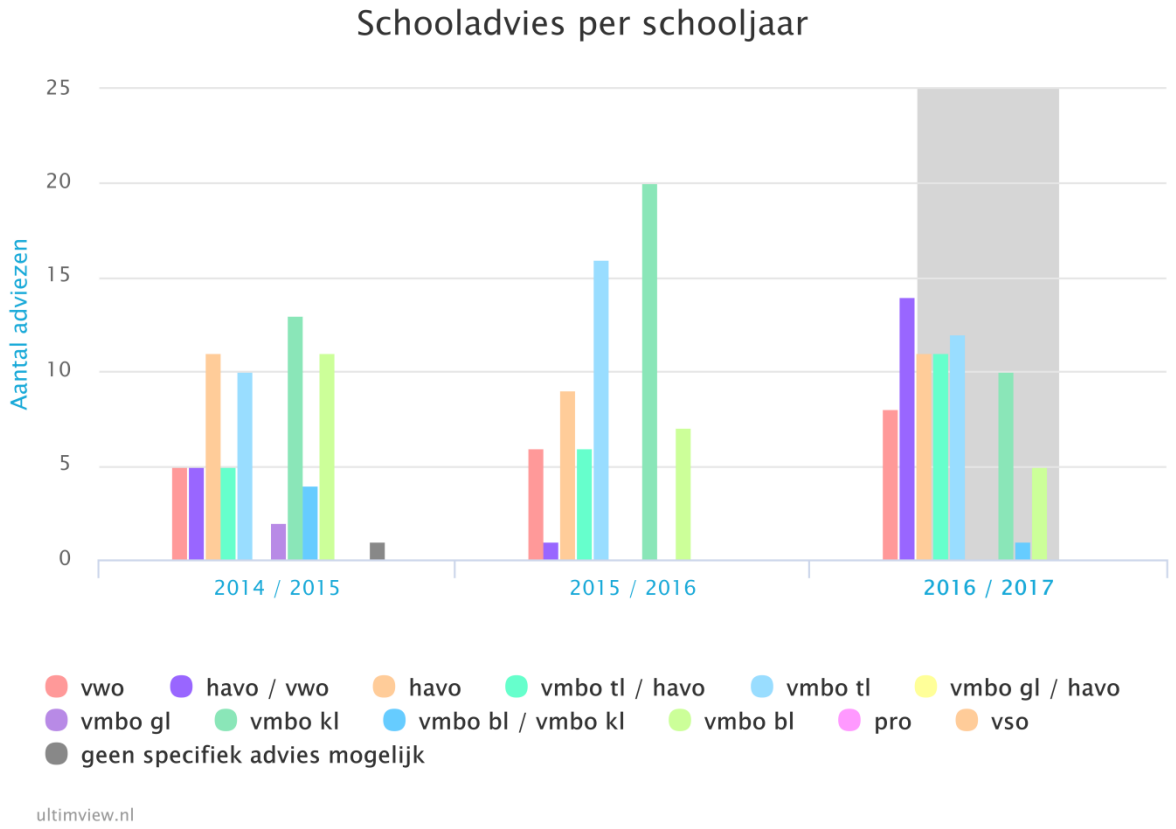

Kijkend naar de staafgrafiek van het schooljaar 16/17 valt op dat – in tegenstelling tot voorgaande jaren - het grootste deel van onze leerlingen verwezen wordt naar de HAVO en HAVO/VWO. Er is een stijgend aantal leerlingen dat verwezen wordt naar het VWO. De overige leerlingen gaan allemaal naar scholen voor diverse typen VMBO. Er zijn dit jaar geen leerlingen verwezen naar het VSO of Praktijkonderwijs.

Landelijk gezien wordt ca. 60% van de leerlingen verwezen naar het VMBO en 40% naar HAVO of hoger. Bij Onderwijsgroep Spoenk is de tendens vanaf 2016: 54,2 % VMBO en 45,8 % HAVO of hoger. De verwijzing naar HAVO of hoger is procentueel gezien groter dan in het jaar 2015 (24,5% HAVO of hoger).

Schooladviezen per schoollocatie

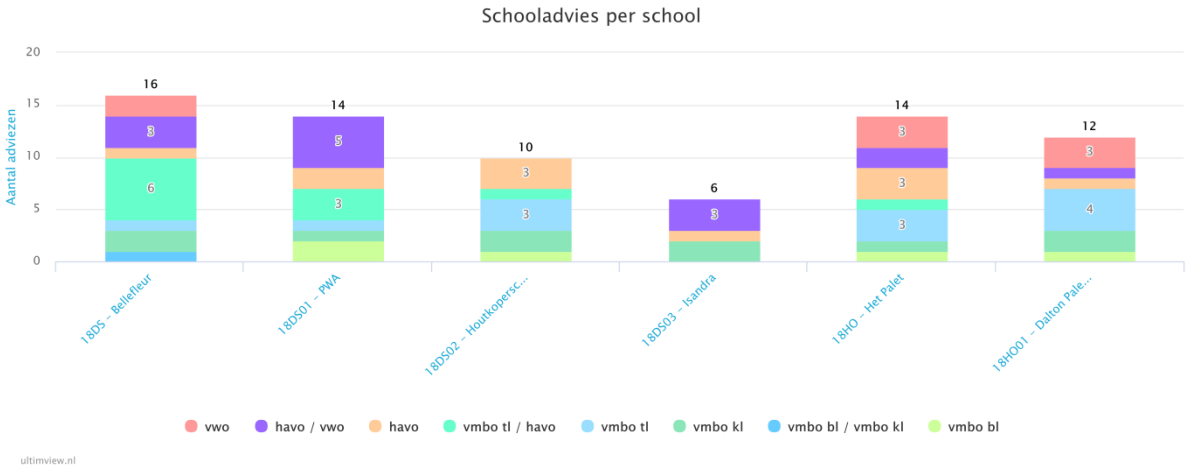

Kwaliteitszorg

ParnasSys Integraal maakt het mogelijk kengetallen voor de horizontale en verticale verantwoordingslijnen naar algemene directie en bestuur, stakeholders en ouders zichtbaar te maken. Deze resultaten zijn een onderdeel geworden van de (management)rapportagegesprekken.

In de opvattingen over kwaliteitszorg van de Stichting Fluvium en Onderwijsgroep Spoenk wordt de rol van de leerkracht onderstreept. De leerkracht is dé bepalende factor van kwalitatief hoogstaand onderwijs en is de begeleider van het ontwikkelingsproces van de kinderen die aan de onderwijsgroepen zijn toevertrouwd. Waarbij direct moet worden aangetekend dat dit in volledige afstemming dient te gaan met de ouders, de eerste deskundigen op het gebied van het kind.
Via vensters PO is nu ook benchmarking met vergelijkbare scholen mogelijk.

Afstemming PO-VO

In 2017 zijn verschillende activiteiten ondernomen om verdere inhoudelijke afstemming tussen de openbare scholen voor primair onderwijs en voortgezet onderwijs te verzorgen. Onze directeuren participeren in de geëigende overlegstructuren, waaronder het Lokaal Educatieve Overleg.

Binnen BePO is een werkgroep actief om tot een betere overdracht te komen, vooral (ook) voor leerlingen met leerproblemen. Dit heeft tot afspraken geleid voor alle scholen in het BePO-gebied. Er is gekozen voor een digitaal overdrachtsdossier (OSO), conform het voorstel van de PO-raad. In 2017 is OSO voor de vierde keer gebruikt.

Lokale educatieve agenda (LEA)

De onderwijsgroep levert een aanzienlijke bijdrage aan de Lokale Educatieve Agenda, denkt constructief mee over het implementeren van passend onderwijs en zoekt nadrukkelijk de verbinding tussen jeugdzorg en onderwijs. Spoenk wenst daarin met alle betrokkenen samen te werken.

Optimaal ontwikkelde zorgstructuur

De individuele leerlingenzorg is vastgelegd in de richtlijnen en afspraken vanuit het samenwerkingsverband. Alle middelen die van daaruit teruggesluisd zijn naar de scholen, zijn direct ingezet in extra uren interne begeleiding. Deze verantwoorden we ieder jaar. In 2014 zijn de ondersteuningsplannen per school van kracht geworden. In 2018 worden deze weer geactualiseerd.

Leerlingenzorg

Iedere school van Onderwijsgroep Spoenk heeft een eigen zorgstructuur ontwikkeld waarbij nadrukkelijk aandacht en begeleiding aanwezig is voor leerlingen met extra zorgvragen. Iedere school beschikt daartoe over een Interne Begeleider (IB-er), die samen met de directeur de spil van de leerlingenzorg is. Vanuit het samenwerkingsverband worden scholen en leerlingen in de nodige gevallen ambulant begeleid. Binnen BePO is er een regionaal plusteam van begeleiders ingericht.

Medewerkers worden met regelmaat geschoold in het maken van (groeps)handelingsplannen en de werkzaamheid daarvan. Teams leren zo te anticiperen op de verschillen die er binnen de groep zijn. Het IB-netwerk werkt samen aan bestendige kwaliteitsverbetering.

Betuws Passend Onderwijs (BePO)

Onderwijsgroep Spoenk maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband Rivierenland, waartoe de gemeenten Tiel, Culemborg, Neerijnen, Geldermalsen, Buren en Neder-Betuwe behoren. De samenstelling van dit samenwerkingsverband is in 2014 door het ministerie bepaald. Dit samenwerkingsverband heet Betuws Passend Onderwijs (BePO).

Binnen BePO wordt op verschillende terreinen samengewerkt om invulling te geven aan de wet op passend onderwijs. Deze samenwerking staat verwoord in het richtinggevende ondersteuningsplan. We proberen leerkrachten, directie, bestuur, MR, ouders en gemeenten op alle manieren te informeren over de ontwikkeling van deze belangwekkende stelselverandering. Onderwijsgroep Spoenk heeft een zetel in het bestuur en in de ondersteuningsplanraad van BePO en in de in 2017 gevormde Programmaraad.

Aanbod voor hoogbegaafde leerlingen

Op twee locaties van Onderwijsgroep Spoenk worden programma's ontwikkeld voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. De Bellefleur in Dodewaard en Het Palet in Opheusden hebben hier ruime ervaring in. De programma's worden desgewenst overgezet naar de vier andere locaties.

Aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen

Alle scholen hebben programma's gekozen waarin ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen gevolgd kan worden. Binnen de onderwijsgroep zijn verschillende programma's aanwezig. Ook wordt het concept 'De Vreedzame School', waarin zelfredzaamheid van groot belang is, uitgerold over meerdere scholen.

Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) - Onderwijskansenbeleid

In 2017 werkten onze scholen mee aan de ontwikkeling van het gemeentelijke VVE-programma dat zich vooral richt op peuterspeelzalen en kinderopvang. Daarin is de samenwerking tussen kinderopvang, peuterspeelzalen en de basisschool vooral van belang.

Kinderopvang en peuterspeelzalen

Alle scholen hebben buitenschoolse opvang (BSO) in eigen huis, of kinderopvang in de directe nabijheid van de school. Dat geldt voor opvang ná school (BSO) en voor tussenschoolse opvang (TSO). Op een aantal scholen is in de directe omgeving ook voorschoolse opvang (VSO) aanwezig. De scholen streven samen met de aanbieders naar een optimale afstemming tussen onderwijs en kinderopvang. Die samenwerking wordt binnen de brede scholen steeds hechter.

Ontmoetingsonderwijs

Levensbeschouwelijk onderwijs (LeVo)

Ook in 2017 was aandacht voor levensbeschouwelijk onderwijs een belangrijke taak van de openbare school. Kinderen vertrouwd maken met verschillende levensbeschouwelijke stromingen, maar ook met normen en waarden zoals respect voor verschillen, tolerantie en non-discriminatie.

Humanistisch Vormingsonderwijs (HVO) en Godsdienstig Vormingsonderwijs (GVO)

Zes van onze scholen maken - na een behoefte-inventarisatie onder de ouders - gebruik van de rijkssubsidieregeling om bevoegde en betaalde leerkrachten aan te stellen voor Godsdienstig

Vormingsonderwijs (GVO) en/of Humanistisch Vormingsonderwijs (HVO).
De school dient hiertoe jaarlijks een aanvraag in die wordt onderbouwd door ouders schriftelijk meerdere keuzemogelijkheden voor te leggen. GVO/HVO probeert aanvragen te honoreren die door meer dan zeven ouders worden ondersteund, zodat er lesaanbod op maat geboden kan worden.

ICT

Nieuw beleidsplan ICT

In 2015 is de laatste hand gelegd aan een nieuw bovenschools beleidsplan voor de komende vier jaar voor ICT, geldend voor de personele unie. Het beleidsplan is geschreven op basis van de nieuwe ICT-ontwikkelingen in het onderwijs en dient als kaderplan voor de ICT-beleidsplannen op schoolniveau. Het beleidsplan biedt ruimte aan de scholen om ICT in de komende jaren echt ten dienste te gaan laten staan van het onderwijs. ICT moet geen doel op zich zijn, maar een middel om het onderwijs te verrijken en leerkrachten te ondersteunen.

Scholen krijgen op basis van hun eigen nieuwe beleidsplan de ruimte om het soort ICT in de school aan te passen aan het onderwijskundig concept. Om het volumevoordeel te behouden blijven de aanbestedingen van nieuwe hardware en de afkoop van stichting(s)brede licenties gezamenlijk.

Snappet

In de afgelopen jaren is Onderwijsgroep Spoenk begonnen met het fasegewijs invoeren van het ondersteuningsprogramma Snappet. Snappet geeft de mogelijkheid tot het digitaal maken, verwerken en monitoren van het leerlingenwerk, behorende bij de diverse vakgebieden.

Snappet biedt door zijn aanbod een oplossing voor combinatiegroepen en de krimpsituatie op scholen. De kinderen kunnen meer zelfstandig verwerken, de leerkracht kan makkelijker monitoren hoever de leerlingen zijn en de werkdruk met betrekking tot nakijken wordt verlaagd.

Ten aanzien van de investering in borg is er op onderwijsgroepsniveau besloten dat alle scholen de gelegenheid krijgen om in te stappen in het Snappet-concept, mits dit gebaseerd is op de ontwikkelingen en het beleid van de school. Deze kosten zullen bovenschools gedekt worden. De kosten van het gebruik van Snappet komen ten laste van de leermiddelen en zullen gecompenseerd moeten worden in andere leermiddelen.

ParnasSys

Inmiddels zijn alle locaties van Onderwijsgroep Spoenk actief aan het werk met ParnasSys. De leerlingenadministratie en de toetsgegevens van het leerlingvolgsysteem worden ingevoerd en gemonitord door middel van de gebruiksfuncties van ParnasSys.

Doordat alle scholen deze functies nu gebruiken, is de mogelijkheid ontstaan om het ParnasSys-systeem ook op bestuursniveau uit te lezen en de voortgang van de scholen te monitoren. In de komende tijd zullen de scholen in hun eigen tempo ook de andere gebruiksfuncties van ParnasSys gaan benutten. Ook krijgen de ouders een inlogcode om de voortgang van hun kinderen te kunnen volgen.

In 2017 is ParnasSys bestuurlijk samengegaan met WMK-PO.

Personeel

Vakmanschap: state-of-the-art

Spoenk wil de komende jaren nog meer zicht krijgen op de bijzondere kwaliteiten die de medewerkers binnen de personele unie hebben. Binnen het huidige personeelsbeleid hebben we al een goed beeld van de competenties van de medewerkers. We willen echter ook de vele extra talenten, ambities en vaardigheden in beeld krijgen om deze ten volle te benutten, te versterken en efficiënter in te zetten.

Eind 2016 en in de loop van 2017 is gestart met de vlootschouw om deze talenten in beeld te krijgen. In het voorjaar 2018 zal deze zijn afgerond en zullen de bevindingen gedeeld worden met de directeuren. Vervolgens zullen we gezamenlijk de beoogde talentontwikkeling vormgeven. Daarnaast blijft de gesprekkencyclus een belangrijk instrument om afspraken met medewerkers te maken over hun professionalisering. In 2018 gaan we kijken hoe we dit verder vorm kunnen geven.

Het personeelsbeleid is een van de belangrijkste beleidsactiviteiten

De kwaliteit van medewerkers is een centrale voorwaarde voor het realiseren van de beoogde onderwijskwaliteit. Belangrijke instrumenten hierbij zijn de functionerings-, loopbaan- en beoordelingsgesprekken, het Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en het portfolio voor iedere medewerker.

Elk jaar voeren we functioneringsgesprekken, loopbaangesprekken en beoordelingsgesprekken. In 2018 gaan we kijken hoe we dit verder vorm kunnen geven. Alle personeelsleden hebben een Persoonlijk Ontwikkelingsplan. In het kader van de Wet beroepen in het onderwijs (Wet BIO) heeft ieder personeelslid een portfolio aangelegd om de eigen ontwikkeling in beeld te brengen. In dit portfolio c.q. bekwaamheidsdossier moeten leerkrachten materiaal behorend bij hun persoonlijke ontwikkeling bewaren.

Integraal personeelsbeleid is gericht op het effectief benutten en ontwikkelen van de kwaliteiten binnen de organisatie. Het draagt bij aan de kwaliteitsverbetering van het onderwijs. De doelstellingen van de school zijn het kader voor het personeelsbeleid.

De aandacht voor personeelsbeleid is de laatste jaren sterk toegenomen. Het ministerie van OCW zet in op versterking van de kwaliteit van het onderwijs, onder meer met het verbeteren van de professionele kwaliteit van leraren en schoolleiders (zie actieplan Leraar 2020). In de wet BIO is verankerd dat directie, leraren en onderwijsondersteunend personeel aan minimale kwaliteitseisen blijven voldoen. Ook na het behalen van de formele diploma's moeten zij hun bekwaamheid actueel houden en verder ontwikkelen.

Gesprekkencyclus

De werkgever en werknemer maken in het kader van de gesprekkencyclus afspraken over de professionalisering van de werknemer. Van iedere werknemer moet een bekwaamheidsdossier worden bijgehouden, waarin de afspraken en resultaten van de inspanningen worden opgenomen. Daarnaast zijn directieleden verplicht zich te registreren in het schoolleidersregister. Per 2020 zijn alle leraren vakbekwaam en beheersen daarmee de vastgelegde differentiatievaardigheden. De startende leraar dient binnen 3 jaren basisbekwaam te zijn. Het ontwikkeltraject van didactische

vaardigheden wordt vanaf 2017 bewaakt in een instrument. De onderzoekende vaardigheden zijn voor de toekomst van belang voor de kwaliteit van het PO.

De kwaliteitsimpuls voor onderwijzend personeel moet ook leiden tot een grotere omvang aan personeel dat een WO-bachelor of HBO/Universitaire master heeft afgerond. In 2020 dient dit 30 procent van het lerarenbestand te zijn. Dit hoger theoretisch kennisniveau vraagt van de organisatie op termijn waarschijnlijk meer functiedifferentiatie.
De schoolleiders dienen reeds in 2018 geregistreerd te zijn met een afgeronde opleiding of kwalificatie als schoolleider in het schoolleidersregister.

Het hanteren van de gesprekkencyclus is extra relevant geworden vanwege de snellere doorstroming van starters, het minder vrijblijvend zijn van de deskundigheidsbevordering en de introductie van het budget duurzame inzetbaarheid. Alleen de leidinggevende mag functionerings- en beoordelingsgesprekken voeren. Dit kan een heroriëntatie op de taakverdeling ten aanzien van onder andere de gesprekkencyclus vereisen.

Ieder schoolbestuur dient Integraal Personeelsbeleid te hebben ontwikkeld. Een professionele organisatie met een transparante beleidsvoering is een belangrijke voorwaarde voor medewerkers om zich prettig en gewaardeerd te voelen in hun werkomgeving. Dit heeft een positief effect op de werktevredenheid, de prestaties en kwaliteit van het werk. In 2017 heeft Spoenk hierin grote stappen gezet, in 2018 zal dit een verdere verdiepingsslag krijgen.

Personele ontwikkeling

Op 31 december 2017 had Spoenk 60 medewerkers (41,24 fte) inclusief vervanging in dienst. De grootste groep (11 medewerkers en 22,00 fte) bevindt zich in de leeftijdscategorie tussen 45 en 49 jaar.

We zien dat er 8 medewerkers (5,19 fte) in de leeftijdscohort 60-64 jaar zitten. Deze mensen zitten in een levensfase dat ze met keuzepensioen kunnen gaan. Het is belangrijk dat met hen gesproken wordt wat de wensen zijn daaromtrent, zodat er tijdig vervanging geregeld kan worden.

Personeelssterkte per leeftijdscategorie

	Totaal	Leeftijd cohort										
		0/19	20/24	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal Personen	60	0	3	6	6	10	6	11	4	6	8	0
Bezetting (wtf)	41,2465		1,9375	3,5500	4,3158	7,8520	3,3286	7,0809	3,3393	4,6435	5,1989	

In de volgende tabel zien we dat er van de 60 medewerkers er 56 vrouwen zijn en 4 mannen.

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	3	0	3
25 tot 35 jaar	12	0	12
35 tot 45 jaar	15	1	16
45 tot 55 jaar	13	1	14
55 tot 65 jaar	13	2	15
65+ jaar	0	0	0
Totaal	56	4	60

In onderstaande tabel is te zien dat van de 60 medewerkers er 15 medewerkers voltijd werken (15 fte) en 45 medewerkers in deeltijd (26,24 fte).

Personeelssterkte per deeltijdcategorie

	Totaal	Deeltijd (WTF) cohort					
		0 - 0.2	0.2 - 0.4	0.4 - 0.6	0.6 - 0.8	0.8 - 1.0	>= 1.0
Aantal Personen	60	1	4	13	19	8	15
Bezetting (wtf)	41,2465	0,1526	0,9959	5,9219	12,1687	7,0074	15,0000

In 2017 zijn er 5 medewerkers ingestroomd als medewerker van Spoenk en 5 medewerkers hebben de organisatie verlaten. In onderstaande diagram wordt de uitstroom reden weergegeven:

Functiemix

Het doel van de functiemix was meer leraren voor de klas carrière te laten maken en meer te laten verdienen. De functiemix is vanaf 1 augustus 2010 tot 2014 gefaseerd ingevoerd. Het doel was dat in 2014 58% van de leraren in het basisonderwijs te hebben met een functie in salarisschaal LA, 40% in schaal LB en 2 % in LC. (op Brinnummerniveau geldt een minimumpercentage van 30%). Voor het speciaal (basis-) onderwijs was het doel 86% in salarisschaal LB en 14% in schaal LC.
De lerarenbeurs stelt leerkrachten in staat hun professionele niveau verhogen (zie ook www.functiemix.nl).

De samenstelling van de lerarenschalen bij Spoenk is als volgt:

Bestuur: 41691 Stichting Onderwijsgroep Spoenk

Schaal	Dienstverbanden	WTF	% WTF
LA	31	19,6903	65,88
LB	13	10,1971	34,12
Totaal	44	29,8874	100,00

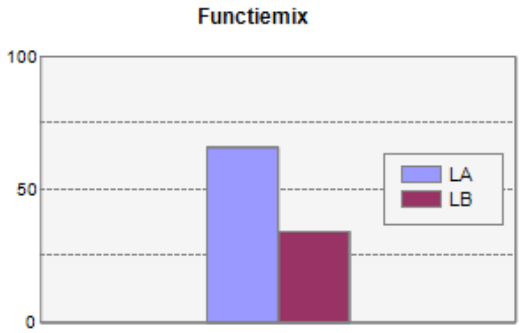

Spoenk heeft de te bereiken percentages nog niet behaald. Ook komend jaar wordt hier verder op ingezet. Verwacht wordt dat het percentage (LB/LC) nog iets zal toenemen. We kiezen altijd voor kwaliteit boven kwantiteit.

Functiebouwwerk

Volgens de cao PO zorgen de werkgever en de P(G)MR (Personele Geleding Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad) jaarlijks voor 1 augustus voor aanpassing van het functieboek op zowel bestuurs- als schoolniveau met inachtneming van de afspraken over de functiemix. Hierbij wordt besloten of de huidige normfuncties en de huidige niet-normfuncties, zoals beschreven in de cao PO, gehandhaafd blijven of dat alle functies volgens Functie Waardering Primair Onderwijs (FUWA PO) worden gewaardeerd.

Ook voor de beschrijving en waardering van nieuwe niet-normfunctïes dient de werkgever gebruik te maken van FUWA PO. Deze beschrijving en waardering dient door een door de Stichting Personeelsinstrumenten Onderwijs (SPO) gecertificeerde adviseur gedaan te worden.

De werkgever maakt daarnaast afspraken met de PMR (Personele Geleding Medezeggenschapsraad) van de school over de invulling van het functiebouwwerk op schoolniveau. Dit betreft het geheel van functies naar soort, niveau en aantal, in samenhang met het meerjarenbestuursformatieplan. Hierin wordt jaarlijks voor 1 mei per school het beschikbare aantal functies voor het nieuwe schooljaar vastgesteld. Voor de functies lid en voorzitter college van bestuur zijn de functies conform cao PO Bestuurders. In verband met de fusie met Fluvium zal in 2018 een herijking van het functieboek plaatsvinden.

Formatieplan

De prognose van de leerlingenaantallen laten nog steeds een licht dalende tendens zien. De daling in de onderbouwgroepen lijkt af te nemen, er is er op enkele locaties zelfs sprake van groei. Toch zijn de gevolgen van een krimpende bevolking nog merkbaar in de formatieplanning voor de komende jaren.

Als gevolg van de landelijke tendens van lagere geboortecijfers zal de daling van het leerlingenaantal de komende jaren ook voor Onderwijsgroep Spoenk verder doorzetten. Het natuurlijk verloop als gevolg van de verhoging van de AOW-leeftijd zal daarbij lager zijn. Door de toename van de gemiddelde leeftijd is de omvang van duurzame inzetbaarheid toegenomen. Ook is in 2017 gebruik gemaakt van de BOV-regeling (Betaald OuderschapsVerlof).

In 2015 is - mede door de wisseling van administratiekantoor - het allocatiemodel ten aanzien van de formatieplanning losgelaten en is begonnen met het bestemmen en toekennen van middelen op

basis van het werkelijk aantal leerlingen dat ingeschreven staat in de scholen van Onderwijsgroep Spoenk.

De daling van de formatiebudgetten als gevolg van dalende leerlingaantallen en bekostiging is zichtbaar op bladzijde 44 in dit verslag. Ondanks dat is het verheugend te kunnen melden dat we in 2017 toch weer jonge mensen hebben kunnen aannemen. Dit ook in verband met het eigenrisicodragerschap en vervangingsvraagstukken - die in de komende tijd fors gaan toenemen, maar ook omdat we voorzien dat de effecten van het natuurlijk verloop en de krimp elkaar snel zullen gaan kruisen.

GPL

Ook in 2017 is de GPL (Gemiddelde Personele Last) weer gestegen. Voor 2017 gold een GPL van bijna € 68.500. Deze zal in 2018 naar verwachting doorstijgen naar ruim € 68.900.
Oorzaak van de stijging is het stijgen van premies, gerelateerd aan cao-afspraken en de veroudering van het personeelsbestand. Daartegenover staat een hogere vergoeding van het ministerie.

Ontslagbeleid

Onderwijsgroep Spoenk kent ontslagbeleid als afvloeiingsbeleid. Bij het ontslagbeleid wordt personeel ontslagen op grond van hun positie op de door de werkgever gehanteerde afvloeiingslijst. Voorwaarde is wel dat het betreffende personeel eerst tenminste één schooljaar in het risicodragend deel van de formatie (rddf) is geplaatst.

De werkgever dient in het formatieplan vast te leggen welke functies binnen welke functiecategorie in het rddf geplaatst moeten worden. Het formatieplan moet worden vastgesteld voor 1 mei waarbij de P(G)MR instemming heeft. Daarna wordt besloten van welke werknemers de functie niet meer gehandhaafd kan worden. Het besluit om de werknemer in het rddf te plaatsen en de bekendmaking daarvan aan betrokkene moet vóór de zomervakantie genomen worden. Als de werkgever dit niet tijdig doet, dan kan de werknemer een jaar later niet ontslagen worden.

Een rddf-plaatsing wil overigens niet zeggen dat het zeker is dat de werknemer na een jaar ontslagen gaat worden. Lopende het jaar kunnen er weer zoveel personele bewegingen zijn (mobiliteit extern, natuurlijke afvloeiing e.d.), dat ontslag voorkomen kan worden. Als het daar niet op lijkt, wordt de desbetreffende werknemer door de werkgever actief begeleid naar ander werk.

Boventalligheid en rddf

In de begroting 2018 is geen taakstelling opgenomen - het positieve resultaat liet dat ook niet toe. Er is in 2016/2017 geen sprake van boventalligheid geweest en derhalve was een rddf-plaatsing niet nodig. Per 1 augustus neemt Onderwijsgroep Spoenk afscheid van het ontslagbeleid en zal binnen de fusie met Fluvium gebruik maken van het werkgelegenheidsbeleid van die stichting.

Mobiliteit

Bij een modern personeelsbeleid hoort ook een jaarlijkse inventarisatie van de mobiliteitswensen. Ook het jaarlijks onderzoeken of mobiliteit een bijdrage kan leveren aan meer balans in een schoolteam of aan het welbevinden van een individuele medewerker is onderdeel van dit beleid. Strategisch personeelsbeleid is er immers mede op gericht de kwaliteit en kwantiteit van de

beschikbare en benodigde formatie op de scholen continu op elkaar af te stemmen.

Bij de invulling van vacatures worden mobiliteitswensen als uitgangspunt genomen. Juist in een tijd van een formatie die onder druk staat, is het van belang regie te hebben op de eigen situatie. Dat kan door ambities of wensen kenbaar te maken in het kader van de jaarlijkse mobiliteitsinventarisatie of door wensen op eigen initiatief kenbaar te maken. Dit kan bijvoorbeeld in gesprekken van de gesprekscyclus.
Naast vrije mobiliteit, zet Spoenk ook verplichte mobiliteit, daar waar onderwijskundig nodig, als instrument in. Indien dit het geval is zal dit altijd in overleg met de direct betrokkene en de betrokken directeuren gebeuren.

De personele unie staat een goed HR-beleid voor. Daarnaast is de gedeelde opvatting binnen de unie, dus ook binnen Onderwijsgroep Spoenk, dat werknemers een eigen verantwoordelijkheid hebben ten aanzien van hun vakmanschap. Zoals eerder gezegd, zij zorgen er zelf mede voor 'state-of-the-art' te zijn. De werknemers houden zelf hun kwaliteiten op peil, vergroten en delen deze. Zij onderkennen de kracht van mobiliteit en kennen de signalen van overmatige werkdruk.

Daartoe had de Onderwijsgroep Spoenk voor 2017 de volgende doelen:

Doelen	**Acties**	**Realisatie**
Verdieping beleid duurzame inzetbaarheid - werkgever en werknemer zorgen samen voor het goed houden van de arbeidssituatie en het verbeteren ervan (verduurzamen)	● Onderwijsgroep Spoenk kan gebruik maken van door Fluvium opgeleide buddies, coaches en trainers om deze verdieping te realiseren; ● op team- en individueel niveau worden trainingen Persoonlijke Effectiviteit aangeboden; ● aangeboden thema's zijn Omgaan met Werkdruk, Regie nemen ten aanzien van de loopbaan en Goed in Balans; ● uniebreedbeleid ontwikkelen (IPB); ● risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).	● ✓ ● indien nodig ● ✓ ● in ontwikkeling ● ✓
Verzuimbeleid Spoenk	● 'gedeelde' bedrijfsarts binnen de personele unie; ● evaluatie Verzuimmanager; ● eigenrisicodragerschap (ERD); ● monitoring op ziekteverzuim door HR personele unie.	● ✓ ● ✓ ● ✓ ● ✓
Vervanging en mobiliteit	● geregeld op niveau personele unie (HR); ● vervangingspool personele unie; ● jonge mensen aannemen in de vervangingspool (ERD).	● ✓ ● ✓ ● ✓
Erkend leerbedrijf/ opleidingsplaats voor verschillende opleidingen.	● traject naar (academische) opleidingsschool; ● samenwerking met scholen binnen de personele unie.	● in ontwikkeling ● lopende
Inzicht in competenties/ambitie / talenten van medewerkers.	● vlootschouw; ● analyse schouw	● afgerond ● in 2018

Ziekteverzuim, re-integratie, preventieve en curatieve zorg

Voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim is voor veel schoolorganisaties een belangrijke doelstelling. De verantwoordelijkheid voor ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid wordt steeds meer afgewenteld op schoolbesturen. Wanneer hierop niet voldoende wordt gemonitord en gestuurd, lopen schoolbesturen hierdoor de nodige financiële risico's.

Sociale partners - werknemers- en werkgeversgeleding - en OCW hebben tot op heden geen overeenstemming kunnen bereiken over enerzijds het vervallen van de verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds en anderzijds de condities waaronder dit zou moeten plaatsvinden. Partijen lijken overeenstemming te hebben over het eindresultaat: een situatie waarin schoolbesturen zelf verantwoordelijk zijn voor de kosten van vervanging.

Waar partijen nog wezenlijk verschil van inzicht over hebben is hoe de weg naar deze nieuwe situatie eruitziet en in welk tempo die bewandeld dient te worden. Eerdere berichtgeving over het voornemen van de staatssecretaris om het Vervangingsfonds tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2020 op te heffen, is daarmee achterhaald en niet realistisch. Een natuurlijk verloop met een gefaseerde en verantwoorde uitstroom uit het Vervangingsfonds door schoolbesturen die daar klaar voor zijn, lijkt het meest waarschijnlijke scenario.

Het ziekteverzuimpercentage voor Spoenk is in 2017 7.25%. In onderstaand overzicht staat een weergave van de verzuimfasen weergegeven.

ichting Onderwijsgroep Spoenk								
fw. ID	Naam	Fnc. cat.	Vzm perc.	Kort: 1 - 7	Middel: 8 - 42	Lang: 43 - 730	Lang: > 2 jr.	Aant. open.
Stichting Onderwijsgroep Spoenk			7,25	0,73	0,30	6,22	1,14	7
Totaal 41691 - Stichting Onderwijsgroep Spoenk			7,25	0,73	0,30	6,22	1,14	7

Eigenrisicodragerschap (ERD)

Sinds 1 januari 2016 is Spoenk eigenrisicodrager voor het Vervangingsfonds. In de balans is een voorziening opgenomen voor vervanging waarvan de dotatie gelijk is aan de premie die voorheen betaald werd aan het Vervangingsfonds. Hiertegenover worden alle kosten van vervanging geboekt. Dit betreft ook de vervangingen die in het verleden buiten de dekking van het Vervangingsfonds vielen en de kosten van IPPON (Vervangingspool).

Tot en met november 2016 is de voorziening toereikend gebleken voor het dekken van alle kosten, ondanks het hoge ziekteverzuim in het eerste halfjaar van 2016. Nacalculatie leert echter dat de voor 2017 opgenomen voorzieningen niet geheel dekkend waren - met name het cao-verlof was erg hoog. Voor 2018 is daarom een grotere voorziening in de begroting opgenomen voor vervangingen op basis van de premiedotatie met het tarief van 2016. Deze is doorgerekend in de loonkosten.
Tegelijkertijd zijn de gesprekken gestart met alle directeuren om het toekennen van verlof - en vooral het wegboeken daarvan - beter te monitoren. In onderstaand overzicht worden de vervangingen voor eigen rekening en voor rekening van UWV weergegeven in percentages.

Vervangingen voor eigen rekening	86,10%
Vervangingen ten laste van het UWV	13,90%

Profiel en imago

Het openbaar onderwijs in de Neder-Betuwe staat al enige jaren onder druk. Externe én interne factoren zijn bepalend voor de structureel dalende prognose van leerlingaantal van de 6 scholen van Onderwijsgroep Spoenk. Een externe factor is met name de krimp in de regio in de Betuwe. Interne factoren zijn kwaliteit van onderwijs en het negatieve imago van de scholen.

Om het negatieve imago te keren, wordt er concreet en planmatig gewerkt aan het verbeteren van de 'marktpositie'. Door hoogstaande onderwijskwaliteit te bieden, door professioneel samen te werken met onze ouders en de partners in de regio, kunnen wij - tegen de trend in - slagen in onze opzet: groeien. Afgezet tegen de heersende cultuur binnen de scholen van de onderwijsgroep betekent dit dat er een omslag nodig is.

We maken ons nog steeds ernstige zorgen over het behouden van onze kleine locaties in de dorpskernen. We zullen al onze creativiteit moeten aanspreken om die, met behoud van kwaliteit, ook voor de toekomst veilig te stellen.

De thema's uit het Strategisch Beleidsplan 2016-2020 zijn erop gericht om het imago van Spoenk op te vijzelen. Vanuit een integrale benadering - dus in volledige samenhang der doelen - wil de organisatie in 2020 een professionele leergemeenschap zijn waar het werken plezierig is en het leren een heerlijkheid.

Naast de inhoudelijke slag die gemaakt moet worden, dient er ook aandacht te zijn voor de uitstraling van de gebouwen. Dat betekent dat de scholen fris en opgeruimd moeten zijn, voorzien van vrolijke kleuren. De leeromgeving dient inspirerend te zijn voor eenieder die wil leren. Pedagogisch klimaat en binnenklimaat gaan hierin hand in hand. Ook hierin voorziet het strategisch beleidsplan.

De scholen van Spoenk doen overigens veel aan imago- en profielverbetering. Zo hebben alle scholen een Facebookpagina waarop met belanghebbenden mooie dingen gedeeld worden. Het trots zijn op de kinderen en de school druipt ervan af.

De externe gerichtheid is beslist groeiende. Een aantal keren per jaar adverteert Onderwijsgroep Spoenk in regiobladen en gemeentegidsen. Maar de ware ambassadeurs van Spoenk zijn de kinderen, de ouders en de medewerkers. Als zij warm over de organisatie praten, weten we dat het goed komt. En het komt goed.

Andere vormen van externe gerichtheid:

- alle scholen staan goed op de kaart in Scholen op de Kaart (www.scholenopdekaart.nl);
- 4x per jaar verschijnt er een nieuwsbrief;
- een nieuwe, frisse website voor Onderwijsgroep Spoenk: vindbaar en leesbaar.

Huisvesting

Visie

De schoolgebouwen van Spoenk vormen ons visitekaartje. De inrichting en de uitstraling van de gebouwen en speelterreinen dragen bij aan onze ambitie van kwaliteit. De schoolgebouwen zijn aangepast aan de eisen van modern passend onderwijs en aan het specifieke (onderwijs)profiel van de school.

Meerjarenonderhoud duurzaam en toekomstgericht

Met het meerjarenonderhoudsplan probeert Onderwijsgroep Spoenk adequaat en passend binnen de vastgestelde begroting aanpassingen en onderhoud te verrichten aan de gebouwen, om recht te doen aan de visie op huisvesting. Onderwijsgroep Spoenk heeft deze specialistische taak gedelegeerd aan het bouwkundige bureau N. Verwoert. De heer Verwoert ziet in samenspraak met de algemeen directeur toe op de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan.

Met een structureel te lage materiële bekostiging vanuit de overheid heeft Spoenk de laatste jaren gedaan wat ze kon om scholen zo goed mogelijk te voorzien van goede huisvesting en goede voorzieningen. Sinds 2015 is Spoenk ten aanzien van de investeringen in gebouwen niet meer volledig afhankelijk van gemeentebeleid.
Onze doelstelling is en blijft frisse, duurzame en volledig op de onderwijseisen aangepaste, flexibele gebouwen.

Gezien de grote bevolkingskrimp in de komende jaren zal opnieuw kritisch gekeken moeten gaan worden naar alle voorhanden gebouwen. Medegebruik moet nog meer worden gestimuleerd. Te denken valt hierbij aan kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en de bibliotheek in huis. In de plannen rondom de gebouwen met de gemeente wordt opwekking van duurzame energie door bijvoorbeeld zonnepanelen meegenomen.

Specifiek ten aanzien van voorzieningen zal vooral het ICT-netwerk de nodige aandacht vragen. Om alle devices in de toekomst aan te kunnen, zullen alle scholen aangesloten moeten worden op glasvezel. Spoenk zal in de komende vier jaren nog sterker insteken op het verbeteren van de huisvesting en voorzieningen. Gezien de bevolkingskrimp in Rivierenland en de gemeentelijke ambitie om openbaar onderwijs aan te bieden in elke dorpskern is veelvuldig overleg met elkaar nodig. Spoenk wil nadrukkelijk partner zijn in het accommodatiebeleid van de gemeente.

Spoenk wil daarbij haar schoolgebouwen steeds meer flexibel (ver)bouwen, inzetten en afstemmen op onderwijsconcepten, bevolkingskrimp en omslag naar professionele leergemeenschap. Het gebouw dient daarbij altijd ondergeschikt te zijn gemaakt aan onderwijsdoelen.

Financiën

Visie

Onderwijsgroep Spoenk voert een financieel beleid waarbij de beschikbare middelen zoveel mogelijk worden ingezet om het onderwijsproces optimaal te ondersteunen. Denk daarbij aan inzet van formatie, leermiddelen en huisvesting. Het beleid is erop gericht om duurzaam financieel gezond te blijven door te sturen op kengetallen als de kapitalisatiefactor, rentabiliteit, solvabiliteit en liquiditeit.

De gekozen richting daarin is efficiënt omgaan met middelen. Dit wordt bereikt door een zo klein mogelijke overhead en door de budgetverantwoordelijkheid zo laag mogelijk in de organisatie te leggen. Om dit alles te faciliteren is een goed systeem van planning en control nodig. De resultaten hiervan geven kengetallen met waarden die passen bij de doelstellingen van het strategisch beleid.

Duurzaam financieel gezond

Planning- en controlcyclus

Onderwijsgroep Spoenk behandelt de begroting voor het komende boekjaar in het bestuur en GMR in de maand november. De begroting wordt in december/januari in concept aangeboden aan de gemeente Neder-Betuwe. Na behandeling in de GMR-vergadering van januari wordt de begroting definitief. De gemeenteraad behandelt de begroting in de raad van februari van ieder jaar.

Voor eind april van ieder jaar worden de jaarrekening en het bestuursverslag van de stichting opgesteld. Begin mei vindt de accountantscontrole plaats. De controlebevindingen worden opgesteld in een managementrapportage voor het bestuur. Voor 1 juli wordt de jaarrekening aangeboden aan het ministerie van OCW en de overige stakeholders.

De controller van de onderwijsgroep houdt voortdurend zicht op het verloop van de besteding van de budgetten en communiceert hierover met de budgetverantwoordelijke personen en de algemeen directeur. Eén keer per kwartaal stelt de stichting een managementrapportage voor de financiële gang van zaken op als verantwoording naar het bestuur.

- rapportage voor het 1e kwartaal: financiële afsluiting 15 april, rapportage eind april;
- rapportage voor het 2e kwartaal: financiële afsluiting 15 juli, rapportage eind juli;
- rapportage voor het 3e kwartaal: financiële afsluiting 15 oktober, rapportage eind oktober.

Kengetallen

Ter beoordeling van de vermogens- en liquiditeitspositie van een instelling wordt doorgaans gebruik gemaakt van kengetallen. In het bestuursverslag zijn kengetallen opgenomen met betrekking tot de financiën op balansdatum. Zie daarvoor verder het financieel jaarverslag.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen, verschaft inzicht in de financieringsopbouw en geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op langere termijn kan worden voldaan. De solvabiliteit wordt bepaald met het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Als vuistregel geldt dat de solvabiliteit minimaal tussen de 0,20 en 0,35 moet zijn om een goede verhouding tussen eigen en vreemd vermogen te hebben en om aan de langetermijnverplichtingen te kunnen voldoen.

Liquiditeit
De liquiditeit (current ratio) geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan. Liquiditeit is de verhouding tussen de vlottende activa (som van de liquide middelen en de vorderingen) en de kortlopende schulden. Bij een ratio van 1 of hoger is de liquiditeit voldoende.

Rentabiliteit
De rentabiliteit heeft betrekking op het rendement en geeft aan of er sprake is van een positief dan wel een negatief bedrijfsresultaat. Voor de onderwijssector is een rentabiliteit tot 0% verdedigbaar omdat het onderwijs geen winstoogmerk heeft. Rentabiliteit is het resultaat uit gewone bedrijfsvoering gedeeld door totale baten uit gewone bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen
Dit kengetal geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door het eigen vermogen minus (materiële) vaste activa, als percentage van de rijksbijdrage OCW.

De commissie Don en de kapitalisatiefactor
In het najaar van 2009 is het rapport verschenen van de commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (commissie Don). In januari 2010 heeft de Tweede Kamer groen licht gegeven voor de aanbevelingen uit dit rapport, waarbij 3 hoofdlijnen verder worden uitgewerkt, te weten:

1. Versterking financiële deskundigheid bij onderwijsinstellingen.
Daarbij is aangegeven dat een goede meerjarige begroting en een gedegen risicoanalyse cruciaal zijn voor een gezond financieel beleid. De financiële deskundigheid moet op decentraal niveau worden versterkt en tevens verdient de financiële deskundigheid in de horizontale en verticale toezichtorganen inhoudelijke versterking.

2. Versterken van het toezicht.
De taak van de inspectie dient te worden verbreed naar de doelmatigheid van het financiële beleid. Daarbij worden met betrekking tot de financiële kengetallen signaleringsgrenzen gehanteerd. De kapitalisatiefactor wordt hiervoor als nieuw kengetal geïntroduceerd. Het begrip weerstandsvermogen zal niet meer worden gebruikt en in plaats daarvan wordt een ondergrens aan het eigen vermogen en een bovengrens aan de kapitalisatiefactor gehanteerd.

3. Wegnemen van belemmeringen.
De commissie Don geeft aan dat beter gebruik moet worden gemaakt van vreemd vermogen, uiteraard binnen de draagkracht van de eigen exploitatie. Hiervoor moet de deskundigheid bij de besturen worden vergroot en dienen de voorwaarden inzake het schatkistbankieren te worden versoepeld.

Als centrale begrippen staan vermogensbeheer en budgetbeheer in het rapport. Bij vermogensbeheer gaat het om de vraag hoe schoolbesturen hun kapitaalbehoefte financieren voor investeringen in het primaire proces. Vanuit dit gezichtspunt worden twee kengetallen onderscheiden: de kapitalisatiefactor en de solvabiliteit.

De kapitalisatiefactor wordt gehanteerd als kengetal om te signaleren of een onderwijsinstelling zijn kapitaal al dan niet efficiënt benut. Dit kengetal wordt berekend door het totaalkapitaal (=balanstotaal) te delen op de totale baten. Als signaleringsgrens wordt hierbij een bovengrens van 35% voor de grote schoolbesturen aangehouden en 60% voor kleine schoolbesturen.

Als de signaleringsgrens van deze kapitalisatiefactor wordt toegepast, zien we dat de meeste schoolbesturen boven deze grens uitkomen. Dit zou volgens de commissie Don kunnen duiden op een inefficiënte benutting van kapitaal. De commissie geeft dan ook aan dat schoolbesturen beter gebruik zouden moeten maken van vreemd vermogen.
Onderwijsgroep Spoenk heeft in 2016 een risicoanalyse uitgevoerd en de uitkomsten verwerkt in een beleidsrijke meerjarenbegroting voor de periode 2016-2020.

Solide financieel beleid

Blik op de toekomst

Onderwijsgroep Spoenk wil inzicht houden in effecten van risico's die gevolgen hebben voor haar bedrijfsvoering. Hierbij valt te denken aan bezuinigingsmaatregelen, ontwikkelingen in leerlingenaantallen, enzovoort.

Jaarlijks worden de volgende documenten opgesteld voor het komende boekjaar en de daarop vier volgende boekjaren:

- meerjareninvesteringsbegroting;
- meerjaren personele begroting;
- meerjaren integrale begroting;
- meerjarenonderhoudsplan.

Sinds 2014 gold voor Onderwijsgroep Spoenk een vacaturestop - deze is met het lerarentekort inmiddels verdwenen - en worden budgetten strenger gemonitord. Om nog meer grip te krijgen op de budgetten wordt de systematiek zodanig gebouwd dat overschrijding niet meer kan plaatsvinden. De check op de budgetten geschiedt nu nog achteraf bij het goedkeuren van de betaling. De check dient verzet te worden naar de voorzijde, namelijk op de bestelling. Onderwijsgroep Spoenk is in 2016 door een externe partij ondersteund in haar inkoopbeleid en doet dit samen met Stichting Fluvium.

Treasury

Voor het beheren van overtollige liquiditeiten voert de stichting een treasurybeleid binnen de kaders van de regeling 'Beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010'. Deze regeling geeft de voorschriften voor het beleggen en belenen van publieke middelen. Spoenk streeft naar een zo hoog mogelijk rendement op uitstaande middelen.

Obligaties worden aangeschaft met middelen die langere tijd belegd kunnen worden, met de bedoeling de gehele looptijd in een dakpanconstructie uit te dienen. Het doel van aanschaf van obligaties is het spreiden van risico en het behalen van een hogere effectieve rente op liquiditeiten. In 2017 had de onderwijsgroep Spoenk geen obligaties. Voor direct beschikbare liquiditeiten heeft de onderwijsgroep een spaarrekening bij de Rabobank.

Financieel resultaat 2017

Het kalenderjaar 2017 zal financieel met een ruime plus worden afgesloten: 81k. Gedurende het hele boekjaar is Spoenk binnen de begroting gebleven.

Begroting 2018-2021

In het begin van dit kalenderjaar is de begroting voor 2018 volgens onderstaande staat vastgesteld door de bestuurder en raad van toezicht van de personele unie.

Meerjaren begroting 2018-2021

		Jaarrekening 2016 €	Begroting 2017 €	Prognose 2017 €	Begroting 2018 €	Begroting 2019 €	Begroting 2020 €	Begroting 2021 €
	Baten							
3.1	Rijksbijdragen	2.878.200	2.843.900	3.051.356	3.080.800	3.056.700	2.961.100	2.924.800
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	-	-	-	-	-	-
3.5	Overige baten	69.200	61.400	173.700	163.800	18.800	18.800	18.800
	Totaal baten	2.947.400	2.905.300	3.225.056	3.244.600	3.075.500	2.979.900	2.943.600
	Lasten							
4.1	Personeelslasten	2.380.000	2.365.400	2.637.800	2.684.000	2.467.300	2.435.600	2.434.100
4.2	Afschrijvingen	85.000	90.600	88.000	98.800	102.300	113.000	125.400
4.3	Huisvestingslasten	187.000	191.700	172.400	181.900	178.500	174.400	174.400
4.4	Overige lasten	289.100	258.600	289.600	279.500	278.200	270.100	266.600
	Totaal lasten	2.941.100	2.906.300	3.187.800	3.244.200	3.026.300	2.993.100	3.000.500
	Saldo baten en lasten	6.300	1.000-	37.255	400	49.200	13.200-	56.900-
5	**Financiële baten en lasten**	3.200	2.400	1.200	800	800	800	800
	Resultaat	9.500	1.400	38.455	1.200	50.000	12.400-	56.100-
	Resultaatbestemming							
	Algemene reserve school	127.400-	118.100-	124.100-	92.600-	100.700-	103.100-	106.300-
	Algemene reserve centraal budget	150.300	119.500	162.555	93.800	150.700	90.700	50.200
	Bestemmingsreserve eerste waardering meubilair	13.400-	-	-	-	-	-	-
		9.500	1.400	38.455	1.200	50.000	12.400-	56.100-

Continuïteitsparagraaf

Meerjarenbegroting

Onderwijsgroep Spoenk stelt ieder jaar gelijktijdig met haar begroting ook een meerjarenbegroting op met een reikwijdte van vijf jaar. In januari 2018 is de meerjarenbegroting opgesteld op basis van de ons bekende toekomstige ontwikkelingen in leerlingenaantallen en bekostiging.

Doordecentralisatie groot onderhoud

De inkomsten vanuit de doordecentralisatie groot onderhoud per 1 januari 2015 zijn met de kennis van nu verwerkt in de bovengenoemde meerjarenbegroting.

Krimp

De prognose van het aantal leerlingen zal naar verwachting nog een aantal jaren blijven dalen, met gevolgen voor de personele bezetting. De cijfers hieronder zijn gebaseerd op het scenariomodel van het Arbeidsmarktplatform. De verwachte demografische leerlingendaling zal rond de 4% per jaar zijn. Gezien de huidige ontwikkeling van het leerlingenaantal bij Onderwijsgroep Spoenk lijkt het erop dat

de leerlingendaling desondanks afvlakt. We houden echter nog een slag om de arm.

	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020
Leerlingen/studenten/deelnemersaantallen	472	481	472	463

De personele bezetting in schema

Personele bezetting in FTE	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Management/directie	2,88	3,00	3,00	3,00
Onderwijzend personeel	28,77	27,36	26,04	26,04
Overige medewerkers	6,44	5,29	4,60	4,60
	38,10	**35,65**	**33,64**	**33,64**

Stijgende personeelskosten

De gemiddelde personele last van Onderwijsgroep Spoenk heeft ook invloed op de werkgelegenheid bij de onderwijsgroep. Ook de regeling voor betaald ouderschapsverlof is erg populair en zorgt ervoor dat de gemiddelde personele last flink gestegen is.

Balans	2017	2018	2019	2020
ACTIVA				
Vaste activa				
Immateriële vaste activa	0	0	0	0
Materiële vaste activa	475.912	582.712	676.712	763.912
Financiële vaste activa	53.850	53.850	53.850	53.850
Totaal vaste activa	**529.762**	**636.562**	**730.562**	**817.762**
Vlottende activa				
Voorraden	0	0	0	0
Vorderingen	272.323	272.260	272.260	272.260
Effecten	0	0	0	0
Liquide middelen	1.144.035	1.040.622	1.003.422	910.622
Totaal Vlottende activa	**1.416.358**	**1.312.882**	**1.275.682**	**1.182.882**
TOTAAL ACTIVA	**1.946.119**	**1.949.443**	**2.006.243**	**2.000.643**
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene Reserve	1.453.361	1.454.498	1.504.498	1.492.098
Bestemmingsreserve publiek	0	0	0	0
Bestemmingsreserve privaat	0	0	0	0
Bestemmingsfonds publiek	0	0	0	0
Bestemmingsfonds privaat	0	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	**1.453.361**	**1.454.498**	**1.504.498**	**1.492.098**
Voorzieningen	**46.988**	**49.175**	**55.975**	**62.775**
Langlopende schulden	**7.810**	**7.810**	**7.810**	**7.810**
Kortlopende schulden	**437.960**	**437.960**	**437.960**	**437.960**
TOTAAL PASSIVA	**1.946.119**	**1.949.443**	**2.006.243**	**2.000.643**

Staat/Raming baten en lasten	2017	2018	2019	2020
BATEN				
Rijksbijdrage	3.114.832	3.080.800	3.056.700	2.961.100
Overige overheidsbijdragen en subsidies	0	0	0	0
Overige baten	195.600	163.800	18.800	18.800
College-, cursus- en examengelden	0	0	0	0
Baten werk in opdracht van derden	0	0	0	0
TOTAAL BATEN	3.310.432	3.244.600	3.075.500	2.979.900
LASTEN				
Personeelslasten	2.691.332	2.684.000	2.467.300	2.435.600
Afschrijvingen	80.507	98.800	102.300	113.000
Huisvestingslasten	172.245	181.900	178.500	174.400
Overige lasten	286.107	279.500	278.200	270.100
TOTAAL LASTEN	3.230.191	3.244.200	3.026.300	2.993.100
Saldo Baten en Lasten	80.241	400	49.200	-13.200
Saldo financiële bedrijfsvoering	792	800	800	800
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	81.033	1.200	50.000	-12.400
Incidentele baten en lasten				

De financieringsstructuur

Omdat Onderwijsgroep Spoenk de komende jaren in leerlingenaantallen zal stabiliseren, verwachten we een balanstotaal 'in balans'. We zullen derhalve nauwelijks interen op het eigen vermogen.

Mutaties van de voorzieningen

De voorzieningen bestaan vooral uit de personele voorzieningen voor jubileumuitkeringen en een voorziening voor spaarverlof, die de komende jaren afloopt. In deze voorzieningen verwachten we de komende jaren weinig mutaties.

De kortlopende schulden staan in de meerjarenbegroting gefixeerd op het peil van de jaarrekening 2012.

Het huisvestingsbeleid

Onderwijsgroep Spoenk is al enige tijd met de gemeente in gesprek over de leegstand die ontstaan is door de krimp. Als we de huisvestingskosten beheersbaar willen houden, zal de leegstand aan de onderwijsfunctie moeten worden onttrokken. In eerste instantie proberen we de leegstand te vullen met andere kindfuncties zoals kinderdagopvang, buitenschoolse opvang of peuterspeelzalen.

De huisvestingslasten zijn vooral gefinancierd met groepsafhankelijke middelen. Die dalen minder hard dan de middelen die leerlingafhankelijk zijn. Onderwijsgroep Spoenk moet op basis van de daling van de middelen voor materiële instandhouding een goed plan van aanpak maken om de uitgaven te verminderen. Hiervoor zijn al diverse acties uitgezet.

Ontwikkeling strategische kengetallen

Kengetallen:		signalering	2017	2018	2019	2020
	Kapitalisatiefactor	...	0,53	0,54	0,59	0,61
	Solvabiliteit 1 (eigen vermogen/totaal vermogen)	30 - 70	0,75	0,75	0,75	0,75
	Solvabiliteit 2 (eigen vermogen+voorzieningen /totaal vermogen)	30 - 70	0,77	0,77	0,78	0,78
	Liquiditeit (current ratio)	1,00	3,23	3,00	2,91	2,70
	Weerstandsvermogen PO	5 - 20	0,30	0,27	0,27	0,24
	Weerstandsvermogen VO	10 - 40	0,44	0,45	0,49	0,50
	Rentabiliteit	0,00	0,02	0,00	0,02	0,00

1. Vermogensbeheer	*signaal*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*
solvabiliteit 2	*< 30%*	85%	78%	78%	77%	77%	77%	78%	78%	77%
kapitalisatiefactor	*55%*	70%	64%	58%	56%	53%	54%	59%	61%	60%
kapitalisatiefactor (incl. privaat vermogen)	*55%*	70%	64%	58%	56%	53%	54%	59%	61%	60%
mogelijk te hoge buffer						n.v.t.				n.v.t.

2. Budgetbeheer	*signaal*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*
rentabiliteit	*< 10%*	-8,8%	-13,3%	-5,1%	0,3%	2,4%	0,0%	1,6%	-0,4%	-1,9%
rentabiliteit (driejaarsgemiddelde)	*< 0%*			-9,0%	-5,9%	-0,6%	1,0%	1,4%	0,4%	-0,2%
verschil netto resultaat - begroot resultaat		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%				
liquiditeit (current ratio)	*< 0,75*	5,5	3,4	3,4	3,2	3,2	3,0	2,9	2,7	2,4
netto werkkapitaal	*< 0%*	47,9%	32,9%	31,8%	30,0%	29,5%	27,0%	27,2%	25,0%	21,4%
ontwikkeling resultaat t.o.v. vorig jaar (x1.000)			€ 111-	€ 225	€ 152	€ 72	€ 80-	€ 49	€ 62-	€ 44-
ontwikkeling liquiditeit t.o.v. vorig jaar (x1.000)			€ 554-	€ 14	€ 37	€ 107	€ 103-	€ 37-	€ 93-	€ 115-

3. Weerstandsvermogen	*signaal*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*
weerstandsvermogen	*< 10%*	41%	30%	48%	47%	44%	45%	49%	50%	49%
weerstandsvermogen PO	*< 5% - 20% >*	31%	13%	32%	31%	31%	28%	27%	25%	21%

4. Exploitatiekengetallen	*benchmark*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*
rijksbijdragen / totale baten	*93,1%*	96,0%	95,8%	96,6%	97,7%	94,1%	95,0%	99,4%	99,4%	99,4%
overige overheidsbijdragen / totale baten	*2,9%*	2,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
overige baten/ totale baten	*3,8%*	1,9%	4,1%	3,4%	2,3%	5,9%	5,0%	0,6%	0,6%	0,6%
personele lasten/totale baten (max. 90%)	*80,1%*	88,5%	90,0%	85,9%	80,8%	81,3%	82,7%	80,2%	81,7%	82,7%
totale baten/ rijksbijdragen	*107,4%*	104,2%	104,4%	103,5%	102,4%	106,3%	105,3%	100,6%	100,6%	100,6%
totale lasten/ rijksbijdragen	*106,6%*	114,1%	118,8%	109,1%	102,2%	103,7%	105,3%	99,0%	101,1%	102,6%
personele lasten/ rijksbijdragen (max. 95%)	*86,1%*	92,2%	94,0%	89,0%	82,7%	86,4%	87,1%	80,7%	82,3%	83,2%
materiële lasten/ rijksbijdragen	*20,6%*	21,9%	24,9%	20,1%	19,5%	17,3%	18,2%	18,3%	18,8%	19,4%
huisvestingsratio (max. 10%)	*8,3%*	6,7%	7,6%	7,1%	6,9%	5,9%	6,4%	7,0%	7,2%	7,4%
veroudering mat. vaste activa (min. 30%)	*37,4%*	19,7%	24,8%	20,0%	17,3%	19,4%	26,6%	32,9%	38,7%	43,1%
materiële vaste activa per leerling	*€ 1.060*	€ 674	€ 954	€ 1.111	€ 1.028	€ 1.008	€ 1.211	€ 1.434	€ 1.650	€ 1.791
voorziening per leerling	*€ 470*	€ 1.180	€ 1.250	€ 102	€ 90	€ 100	€ 102	€ 119	€ 136	€ 150
baten per leerling (excl. financiële baten)		€ 5.861	€ 5.656	€ 6.128	€ 6.258	€ 7.014	€ 6.746	€ 6.516	€ 6.436	€ 6.358
lasten per leerling (excl. financiële lasten)		€ 6.418	€ 6.438	€ 6.457	€ 6.245	€ 6.844	€ 6.745	€ 6.412	€ 6.465	€ 6.481
index baten per leerling		*104*	*100*	*108,3*	*110,6*	*124,0*	*119,3*	*115,2*	*113,8*	*112,4*
index lasten per leerling		*100*	*100*	*100,3*	*97,0*	*106,3*	*104,8*	*99,6*	*100,4*	*100,7*

5. Personeels- en leerlingkengetallen	*benchmark*	*2013*	*2014*	*2015*	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*
percentage directie	*7,2%*	4,9%	5,2%	5,5%	8,4%	7,8%	7,8%	8,6%	8,7%	8,7%
percentage OP	*76,1%*	85,2%	84,4%	83,6%	76,1%	78,3%	78,3%	76,3%	75,9%	75,9%
percentage onderwijs OOP/OBP	*16,7%*	9,9%	10,4%	10,9%	15,6%	13,8%	13,8%	15,1%	15,4%	15,4%
leerling- FTE ratio		12,25	12,63	12,53	14,06	12,34	12,57	13,51	13,44	13,44
leerling- directie ratio		248,00	243,50	229,00	168,21	157,33	160,33	157,33	154,33	154,33
leerling- OP ratio		14,38	14,96	14,99	18,49	15,75	16,05	17,72	17,71	17,71
leerling- OOP ratio		124,00	121,75	114,50	90,23	89,22	90,93	89,22	87,52	87,52
index leerling- FTE ratio		*97*	*100*	*99*	*111*	*98*	*100*	*107*	*106*	*106*
index leerling- directie ratio		*102*	*100*	*94*	*69*	*65*	*66*	*65*	*63*	*63*
index leerling- OP ratio		*96*	*100*	*100*	*124*	*105*	*107*	*118*	*118*	*118*
index leerling- OOP ratio		*102*	*100*	*94*	*74*	*73*	*75*	*73*	*72*	*72*

Het risicobeheersingssysteem

Om de toekomstige risico's voor onze stichting in beeld te brengen, hebben wij in onze risicoanalyse een opstelling gemaakt van de grootste risico's voor onze stichting en er een maatregel bij benoemd. De risico's zijn in een tabel benoemd en in geld uitgedrukt. Daarnaast is het erg belangrijk om te weten hoe groot de kans is dat het risico zich voordoet en wat de impact is voor de organisatie.

Dit is uitgedrukt in een vijf-puntschaal.

Kans of impact:

- zeer klein;
- klein;
- gemiddeld;
- groot;
- zeer groot.

Als laatste staat er in een kolom een maatregel die Onderwijsgroep Spoenk heeft benoemd om de risico's de baas te blijven.

Accepteren
Onderwijsgroep Spoenk kan weinig invloed uitoefenen en accepteert het risico.

Beheersen
Er wordt een beheersplan voor de genoemde risico's opgesteld, zodat de onderwijsgroep voorbereid is op het moment dat risico's werkelijkheid worden. Om risico's te kunnen beheersen moet er voldoende buffer zijn in het eigen vermogen om klappen op te kunnen vangen.

Met deze buffer bedoelen we een deel van het eigen vermogen waarop door negatieve resultaten kan worden ingeteerd, zonder dat de strategische kengetallen een alarmerende stand aan gaan nemen. De buffer die Spoenk op basis van de onderstaande risico's moet aanhouden, ligt veel hoger dan de 5% van het eigen vermogen die de commissie Don noemde in haar rapport van 2009.

OVERZICHT RISICO'S TEN BEHOEVE VAN DE MEERJARENBEGROTING 2018 - 2021

Onderwerp	Kans	Impact	Impact in €	Maatregel
Daling personele baten als gevolg van demografische krimp (zie impact concept MJB)	5	5	€ 132.600	Accepteren
Afbouw personele bezetting als gevolg van demografische krimp (ongeveer 1,9 FtE)	5	5	€ 132.600	Beheersen
Vermindering budgetten voor materiële instandhouding als gevolg van demografische krimp.	5	5	€ 21.000	Beheersen
Investering in ICT netwerken	5	3	€ 20.000	Accepteren
Investering in digitale schoolborden (2018)	5	3	€ 80.000	Accepteren
Investeringen in devices voor Snappet	5	3	€ 60.000	Accepteren
Investeringen in onderwijs leerpakket	5	3	€ 183.300	Accepteren
Investeringen in binnenonderhoud MJOP	5	3	€ 200.000	Accepteren
Investeringen in buitenonderhoud MJOP	5	3	€ 200.000	Accepteren
Professionaliseringskosten personeel	5	2	€ 107.820	Accepteren
Wachtgeld niet vergoed door het PF (Tijdelijken	4	5	€ 15.000	Beheersen
Ziekteverzuim > 6,3% (landelijk gemiddelde)	4	5	€ 0	Beheersen
Ouder personeel eerder met pensioen	4	4	€ 36.000	Beheersen
Instroom WIA personeel > 2 jaar ziek	2	5	€ 0	Beheersen

OVERZICHT RISICO'S NIET IN DE MEERJARENBEGROTING 2016 - 2019

Onderwerp	Kans	Impact	Impact in €	Maatregel
Toename gebruik van seniorenregeling	3	3	€ 25.000	Beheersen
Kosten voor re-integratie	3	4	€ 40.000	Beheersen

Rapportage toezichthoudend orgaan
Voor een uitgebreide beschrijving van de wijze waarop het bestuur toezicht heeft gehouden, verwijzen we naar de betreffende paragraaf in ons jaarverslag. Er zijn diverse documenten en procedures in dit proces van toezichthouden, waardoor het bestuur haar taak kan uitvoeren.

Financiële cyclus:

- begroting;
- jaarrekening;
- managementrapportages;
- risicoanalyse;
- meerjarenbegroting;
- extern toezicht: begroting en jaarrekening naar gemeente;
- kwaliteitscyclus;
- managementcontract met algemeen directeur, managementverslag;
- jaarverslag;
- inspectierapporten;
- interne audits;
- benchmarking (vensters PO/School op de kaart);
- kwaliteitskaarten ParnasSys/Ultimview.

Alle relevante kengetallen en verslagen zijn besproken en in sommige gevallen aan externe experts voorgelegd.

Vooruitblik

Het boekjaar 2017 sluiten wij als Onderwijsgroep Spoenk - voor zover wij nu kunnen voorzien - af met een positief resultaat. Gezien de risicoanalyse zal onze stichting in de periode 2016-2020 de financiële gevolgen van diverse trends te maken zal krijgen.

Deze zijn:

- afvlakkende krimp;
- uitstroom seniorleerkrachten;
- toenemende vervangingsvraagstukken/leerkrachtentekort;
- passend onderwijs, opbrengsten en werkdruk;
- grote toename ouderschapsverlof;
- toename materiële kosten;
- eigenrisicodragerschap - vervangings- en verzuimbeleid;
- eigen vervangingspool.

Na de oktobertelling van 2017 werd na de eerste conceptbegroting 2018 snel duidelijk dat Onderwijsgroep Spoenk kan anticiperen op bovenstaande trends - waarbij de grootste zorg het leerkrachtentekort zal.

Na het eerste concept werd de onderwijsgroep 'verrast' door de Werkdrukmiddelen. Met plannen op schoolniveau wordt geanalyseerd waar werkdrukreductie gerealiseerd kan worden. Vanwege het huidige Brinnummer-contract zal Onderwijsgroep Spoenk in 2018 geen aanspraak kunnen maken op de extra middelen ‘Kleine Scholentoeslag’.

In het voorjaar 2018 is gestart met de eerste aanzetten voor een Integraal Huisvestingsplan Neder-Betuwe waarin Onderwijsgroep Spoenk zeer betrokken is. De gemeente is hierin kartrekker.
Plan 'Dodewaard' zal een uitvoering kennen in integrale zin, maar concreet is niet bekend wat en wanneer er iets met het afgeschreven gebouw gaat gebeuren.

In 2018 wordt de managementstructuur van Onderwijsgroep Spoenk opnieuw bekeken.

Op 1 augustus zal Onderwijsgroep Spoenk daadwerkelijk gefuseerd zijn met Stichting Fluvium en zullen zij gezamenlijk verder gaan onder de naam Fluvium Openbaar Onderwijs.

Kwaliteitskaarten uit SB 16-20 - *bijlage*

Brede doorgaande leer- en ontwikkellijn

	Doelstellingen	Succesfactoren en kritische indicatoren	Tijd
1	Onderwijsgroep Spoenk heeft op alle scholen een brede doorgaande leer- en ontwikkellijn voor elk kind.	Elke school scoort op de inspectienormen voldoende tot goed ten aanzien van doorgaande lijn en afstemming. Elke school van Onderwijsgroep Spoenk onderhoudt warme contacten met voor- en naschoolse partners (ketenpartners) en stemt met hen de visie én het programma af.	Totale periode idem
2	Spoenkscholen onderscheiden zich in een (aantal) van de domeinen zoals beschreven op pagina 23	Elke school heeft een cultuureducatiebeleidsplan, opgeleide coördinatoren en leerkrachten, en werkt met portfolio. Elke school maakt in het nieuwe schoolplan onderscheidende keuzes in het genoemde brede pakket, conform de populatie/onderwijskundige identiteit.	2017 2016
3	Binnen de onderwijsgroep zal voldoende expertise aanwezig zijn (of binnen gehaald worden) zodat kinderen zoveel mogelijk op een reguliere basisschool kunnen blijven.	Elke school heeft expliciet een programma voor kinderen met specifieke ondersteuningsvragen. Elke school heeft (binnen haar bereik) voldoende experts.	Totale periode idem
4	Alle scholen hebben een actief programma voor het vergroten van veiligheid van kinderen. Dan pas is immers ontwikkeling mogelijk.	Elke school heeft niet alleen een veiligheidsbeleidsplan conform inspectienormen, maar kent daar aantoonbare prioriteit aan toe.	Totale periode
5	Alle scholen en de totale onderwijsgroep hebben een opbrengst- en kwaliteitsgerichte cultuur, waarin een continue verantwoording vanzelfsprekend is.	Elke school en de onderwijsgroep verantwoordt intern en extern haar opbrengsten, analyseert en stelt haar beleid bij: onderdeel van het managementgesprek/jaarverslag. Elke school heeft minstens een basisarrangement en ⅓ deel van de scholen haalt inspectienorm goed.	Totale periode 2020
6	In Spoenkscholen is evenveel aandacht voor kinderen met ondersteunings-vragen als voor toptalenten.	Elke school heeft expertise in en programma's voor excellente kinderen en kinderen met specifieke talenten/ behoeftes.	2020
7	In Spoenkscholen worden zoveel mogelijk leergebieden ondersteund met informatietechnologie.	Elke school heeft een eigen ICT-beleidsplan, gebaseerd op het ICT-beleidsplan van de personele unie 2016.	2016
8	Omdat in onze huidige en toekomstige maatschappij ICT niet meer weg te denken is, worden onze kinderen op die ontwikkeling gedegen voorbereid	Alle scholen hebben uitgewerkte ICT-leerlijnen.	2016-2020

Passend onderwijs

	Doelstellingen	Succesfactoren en kritische indicatoren	Tijd
1	Realistische en ambitieuze invulling van de zorgplicht van de onderwijsgroep.	Realistische en ambitieuze schoolondersteuningsplannen. Geen thuiszitters.	Totale periode
2	Meer expertise op onze scholen en/of binnen de onderwijsgroep, bij voorkeur in samenwerking met het speciaal (basis-)onderwijs, zodat kinderen meer thuisnabije ondersteuningsarrangementen krijgen.	Samenwerkingsprojecten (met SO en SBO) op scholen voor specifieke doelgroepen. Verwijzigingspercentage niet hoger dan 2%. Voorkomen van onnodig leerlingenvervoer.	Totale periode
3	Vakmanschap bij leerkrachten ten aanzien van diversiteit, (vroegtijdige) signalering, analyse en ondersteuning – *Alle aandacht voor onze kinderen.*	Verdere professionalisering op deelexpertises herkenbaar in schoolplan en inzet prestatieboxmiddelen.	Totale periode
4	Verdiepte samenwerking met onze partners in het samenwerkingsverband BePO in de opvang en doorverwijzing van kinderen.	Actieve betrokkenheid van bestuurder/centrale directie, directeuren en leerkrachten binnen BePO werkgroepen.	Totale periode
5	Inzet van digitale mogelijkheden om Passend Onderwijs vorm te geven.	Structurele uitbouw van huidige experimenten als de digitale plusklas binnen Stichting Fluvium, de personele unie en BePO.	2016/2017

Educatief partnerschap

	Doelstellingen	Succesfactoren en kritische indicatoren	Tijd
1	Onderwijsgroep Spoenk kent educatief partnerschap op onderwijsgroep- en schoolniveau.	De scholen hebben Ouderpanels die fungeren als de thermometer van educatief partnerschap.	2017-2019
2	Kinderen maken een wezenlijk onderdeel uit van het partnerschap.	Alle scholen hebben leerlingenraden ingericht.	2016/2017
3	Educatief partnerschap staat op onderwijsgroepniveau hoog op de organisatie-ontwikkelagenda in de komende vier jaren.	Oudertevredenheid scoort op al onze scholen voldoende tot goed. Kindtevredenheid scoort voldoende tot goed. Beleidsplan educatief partnerschap.	Totale periode 2017

Vakmanschap: state-of-the-art

	Doelstellingen	Succesfactoren en kritische indicatoren	Tijd
1	Spoenkmedewerkers zijn competent en actualiseren steeds hun kennis en vaardigheden.	Update plan voor professionalisering, werving en selectie. Startend met een 0-meting (Vlootschouw).	2016/2017
2	Onderwijsgroep Spoenk maakt maximaal gebruik van de aanwezige competenties, talenten, ambitie en expertise en stelt zich tot doel die verder te ontwikkelen.	Inventarisatie binnen Onderwijsgroep Spoenk en de personele unie van huidige en toekomstige hiaten qua competenties, opleidingen, kwaliteiten én talenten. Plan van aanpak.	2016/2017 2016/2017
3	80% van onze medewerkers functioneert in de komende vier jaar op ervaren niveau, zoals omschreven binnen de cao PO.	Startende medewerkers krijgen tijd en ruimte om gedegen, onder begeleiding, tot groter en zeker voldoende vakmanschap te komen. Er zijn heldere beoordelingstrajecten. In de gesprekkencyclus is de professionalisering een vast onderdeel. Stichting Fluvium heeft een eigen academie waarin starters, invallers en eigen personeel opgeleid worden. Spoenk participeert daarin.	Totale periode
4	Spoenkleerkrachten bezitten de basisvoorwaarden, -competenties voor het doelbewust inzetten van ICT-toepassingen en software binnen zeer diverse leersituaties.	Onderdeel van beoordeling. ICT rijbewijs /professionaliseringsaanbod.	Idem

Professionele leergemeenschap

	Doelstellingen	Succesfactoren en kritische indicatoren	Tijd
1	Door middel van de opzet *'Samen Leren Inhoud Geven'* van SaZ wordt het professionele werken naar niveau 4 getild.	Binnen de nieuwe inspectienormen voor pedagogisch en didactisch handelen scoren alle scholen tussen voldoende en goed. Scholen en onderwijsgroep voeren de in niveau 4 beschreven zaken uit en hebben een daarbij passende cultuur. Scholen en onderwijsgroep maken in hun jaarplannen concreet hoe zij evolueren naar professionele leergemeenschappen.	2016-2018
2	Binnen de personele unie worden kwaliteitskringen voortgezet of vanuit een actualiteit ingesteld, te weten: a. Excellentie en Hoogbegaafdheid b. Persoonlijk Leiderschap c. Wetenschap en Techniek d. Datagebruik onderbouw e. Cultuureducatie f. Begrijpend Lezen g. Mediawijsheid h. VVTO – Vreemde Talenonderwijs i. VVE met Ouderbetrokkenheid j. Nieuwkomers	Professionaliseringstrajecten. Opgeleide ICT-coördinatoren. Nieuwe/aangepaste beleidsvoorstellen.	Totale periode
3	Spoenk maakt serieus werk van het begeleiden van stagiaires (mbo-hbo).	Behoud stageplaatsen (uitbreiding als scholen weer groeien).	Totale periode

Uitdagend werkgeverschap en gedeeld leiderschap

	Doelstellingen	Succesfactoren en kritische indicatoren	Tijd
1	Elke medewerker van Onderwijsgroep Spoenk kent de onderwijsvisie (missie, visie, kernwaarden) en draagt deze uit.	Schoolplan accordeert met plan onderwijsgroep. Continu onderdeel van professionele dialoog (verticaal en horizontaal).	Totale periode
2	Er zijn hoge verwachtingen van leerlingen, van medewerkers, de schoolleiders en bestuurders.	Feedback stakeholders, interne evaluaties, opbrengsten. Alle scholen voldoen aan de criteria uit het Inspectiekader.	Idem
3	Samen verantwoordelijkheid nemen voor het willen verbeteren van kwaliteit en opbrengsten.	Het onderwijsleerproces en opbrengsten worden regelmatig tegen het licht gehouden op alle niveaus: *'Doen we nog steeds het goede?'*. Professionele dialoog is cultuuraspect.	Idem
4	Professionele ontwikkeling, een proactieve houding en eigenaarschap staat in neonletters boven elke school en de totale onderwijsgroep.	Zichtbaar in alle uitingen, gebouw en contact met elkaar en anderen.	Idem
5	Educatief partnerschap wordt aangegaan met de ouders; van 'gescheiden systemen' is geen sprake meer.	Oudertevredenheidsonderzoeken / feedback medezeggenschap / inloopuur bij het bestuur. Kinderen zijn onderdeel van hun eigen ontwikkeling: het eigenaarschap daarvan wordt voortdurend benadrukt.	Idem

Duurzame huisvesting en voorzieningen

	Doelstellingen	Succesfactoren en kritische indicatoren	Tijd
1	De gezamenlijke ambities tot stand brengen om bereikbaar openbaar onderwijs aan te bieden.	I.s.m. de gemeenten plannen van aanpak (nieuwbouw/ renovatie) IHP (integraal huisvestingsplan).	2016/2017
2	Elke school is een fris en gezond gebouw, waarin in alle veiligheid geleerd en geleefd kan worden.	Frisse scholen ambities in PVE's (programma's van eisen) voor renovatie.	2017-2022
3	Elke school zit in een gebouw met verschillende andere gebruikers; bij voorkeur met gebruikers die elkaar weer in werkzaamheden kunnen versterken (Voorschoolse opvang, Buitenschoolse opvang etc.).	In alle gebouwen is eventuele leegstand ingevuld door strategische ketenpartners.	2016-2020
4	De gebouwen worden onderworpen aan een streng energiemanagement en verbeterd daar waar nodig is.	Isolatie en dubbele beglazing in alle PVE's. Toekomstbestendige scholen. Energiemanagement handhaven of verbeteren met laatste technologische stand	Idem

Analyse verschil werkelijke exploitatie en begroting

		€
	Het resultaat 2017 is ten opzichte van 2016 toegenomen met	71.883

Toename resultaat t.o.v. 2016 is grotendeels toe te schrijven aan een stijging van de rijksbijdragen.

Verschil werkelijk resultaat en begroot resultaat 2017

	Het werkelijke resultaat 2017 bedraagt	81.033
	Het begrote resultaat 2017 bedroeg	1.400
		79.633

Het verschil is als volgt te verklaren:

3.1	Rijksbijdragen OCW hoger dan begroot, met name vanwege de prijsaanpassing van de personele bekostiging 2016-2017 en 2017-2018 en de niet begrote subsidie eerste opvang vreemdelingen. De ontvangen doorbetaling SWV valt hoger uit door een verhoging basisondersteuning BEPO van € 70 naar € 80 per leerling en hoger dan begrote plusarrangementen.	270.932
3.5	Overige baten hoger dan begroot. Dit door niet begrote detacheringsbaten inzet onderwijzend personeel en niet begrote bijdragen voor o.a. schoolreizen.	134.200
5	Financiële baten lager vanwege een verlaagd rentepercentage.	1.608-
	Verschil werkelijke baten en begrote baten 2017	403.524
4.1	Personeelslasten hoger dan begroot. Dit voornamelijk vanwege de inzet van meer fte's dan begroot en niet begrote loonkosten eigenrisicodrager vervanging. Loonkosten vertrekregeling betreft een begrote taakstelling gebaseerd op de procentuele daling van de leerlingaantallen, de werkelijke kosten zijn voor de vertrekregelingen gereserveerde loonkosten. Omdat de stichting per 1-1-2016 Eigenrisicodrager is, worden de loonkosten vervanging en ziekte ten laste van een voorziening geboekt. Het negatieve eindsaldo 2017 van deze voorziening is opgenomen onder loonkosten eigenrisicodrager vervanging. Extern personeel betreft de begrote doorbelasting van de Personele Unie. Deze kosten vallen hoger uit door niet begrote kosten voor begeleiding leerlingen.	325.932
4.2	Afschrijvingen lager dan begroot. Lager dan begrote investeringen in leermiddelen en ICT.	10.093-
4.3	Huisvestingslasten lager dan begroot, met name lager dan begrote schoonmaak- en energiekosten.	19.455-
4.4	Overige lasten hoger dan begroot. Voornamelijk hoger dan begrote advies en reproductie kosten. Tegenover de niet begrote kosten uitgaven schoolbank staan niet begrote baten schoolbank.	27.507
	Verschil werkelijke lasten en begrote lasten 2017	323.891

Recapitulatie:

Verschil werkelijke baten en begrote baten 2017	403.524
Verschil werkelijke lasten en begrote lasten 2017	323.891
	79.633

Investeringen en financieringen

Investeringen

In 2017 is geïnvesteerd in materiële vaste activa voor een bedrag van	€ 72.157
In het meerjaren investeringsplan waren voor 2017 investeringen gepland voor een bedrag van	€ 144.600

Langlopende leningen

Per balansdatum 31-12-2017 zijn er geen langlopende leningen.

Ondertekening

Datum:

Kengetallen financiële positie			Spoenk 2017	Spoenk 2016	Spoenk 2015	Spoenk 2014	Spoenk 2013
Liquiditeit (current ratio)							
De current ratio geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op korte termijn (1 jaar) kan worden voldaan. Een current ratio van 1,00 is voldoende.							
Vlottende activa	€	1.416.358					
Kortlopende schulden	€	437.960	3,23	3,16	3,36	3,37	5,52
Solvabiliteit							
De solvabiliteit geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op lange termijn kan worden voldaan. Een solvabiliteitsratio tussen 0,30 en 0,70 is wenselijk.							
Eigen vermogen en voorzieningen	€	1.500.349					
Balanstotaal	€	1.946.119	0,77	0,77	0,78	0,79	0,85
Rentabiliteit gewone bedrijfsvoering							
De rentabiliteit geeft de verhouding weer tussen het resultaat uit gewone bedrijfs-voering en de totale baten. Een rentabiliteit van minimaal 0% is wenselijk.							
Resultaat gewone bedrijfsvoering	€	81.033					
Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten	€	3.311.224	0,02	0,00	-0,05	-0,11	-0,09
Kapitalisatiefactor							
Een kengetal om te signaleren of misschien een deel van het kapitaal niet of inefficiënt benut wordt voor de vervulling van de onderwijstaken.							
Balanstotaal minus boekwaarde gebouwen en terreinen	€	1.759.678					
Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten	€	3.311.224	0,53	0,56	0,58	0,64	0,70
Weerstandsvermogen							
Dit kengetal geeft aan hoe de beschikbare reserves zich verhouden tot de exploitatie. Naarmate de reserves groter zijn, zal het weerstandsvermogen groter zijn.							
Eigen vermogen	€	1.453.361					
Totale baten	€	3.310.432	0,44	0,47	0,49	0,30	0,41
Huisvestingsratio							
De huisvestingsratio geeft aan welk deel van de totale lasten aan huisvesting wordt besteed. Een huisvestingsratio kleiner dan 0,10 is wenselijk.							
Huisvestingslasten + afschrijving gebouwen	€	175.056					
Totale lasten	€	3.230.191	0,05	0,06	0,07	0,06	0,07

Kengetallen

			Spoenk 2017	Spoenk 2016	Spoenk 2015	Spoenk 2014	Spoenk 2013
Procentuele verdeling baten							
Rijksbijdragen / baten * 100%	€	3.114.832	94,1 %	97,5 %	96,3 %	95,3 %	95,3 %
Overige overheidsbijdragen / baten * 100%	-	-	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %
Overige baten / baten * 100%	-	195.600	5,9 %	2,3 %	3,4 %	4,1 %	4,1 %
Financiële baten / baten * 100%	-	792	0,0 %	0,1 %	0,3 %	0,5 %	0,5 %
Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten	€	3.311.224	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Procentuele verdeling lasten							
Personeelslasten / totale lasten * 100%	€	2.691.332	83,3 %	80,9 %	81,6 %	80,2 %	80,2 %
Afschrijvingen / totale lasten * 100%	-	80.507	2,5 %	2,9 %	3,5 %	3,6 %	3,6 %
Huisvestingslasten / totale lasten * 100%	-	172.245	5,3 %	6,4 %	6,6 %	5,8 %	5,8 %
Overige lasten / totale lasten * 100%	-	286.107	8,9 %	9,8 %	8,4 %	10,4 %	10,4 %
Financiële lasten / totale lasten * 100%	-	-	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Totale lasten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële lasten	€	3.230.191	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Baten per leerling							
Aantal leerlingen per 1 oktober 2017		472					
Rijksbijdragen per leerling	€	3.114.832	€ 6.599	€ 6.111	€ 5.720	€ 5.418	€ 5.621
Overige overheidsbijdragen per leerling	-	-	- -	- -	- -	- 6	- 120
Overige baten per leerling	-	195.600	- 414	- 147	- 202	- 232	- 97
Financiële baten per leerling	-	792	- 2	- 7	- 17	- 31	- 68
Totale baten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële baten	€	3.311.224	€ 7.015	€ 6.265	€ 5.939	€ 5.687	€ 5.906
Lasten per leerling							
Personeelslasten per leerling	€	2.691.332	€ 5.702	€ 5.053	€ 5.088	€ 5.087	€ 5.165
Afschrijvingen per leerling	-	80.507	- 171	- 180	- 216	- 228	- 166
Huisvestingslasten per leerling	-	172.245	- 365	- 397	- 412	- 370	- 425
Overige lasten per leerling	-	286.107	- 606	- 614	- 523	- 661	- 635
Financiële lasten per leerling	-	-	- -	- -	- -	- -	- 3
Totale lasten gewone bedrijfsvoering inclusief financiële lasten	€	3.230.191	€ 6.844	€ 6.244	€ 6.239	€ 6.346	€ 6.394

Grondslagen

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.
Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Activiteiten
De Stichting Onderwijsgroep Spoenk te Opheusden staat bij de KvK ingegeschreven onder nummer 30232535.
De activiteiten van de stichting bestaan uit het geven van basisonderwijs aan leerplichtigen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur. Afschrijvingen vinden plaats vanaf moment in gebruik name. De grens voor activeren bedraagt € 500.

Gebouwen en terreinen worden alleen opgenomen in de balans als de volle eigendom ervan berust bij het bevoegd gezag. Planmatig groot onderhoud met een meerjaren karakter wordt geactiveerd volgens de componentenbenadering.

Afschrijvingspercentages gebouwen:

-	Gebouwen (verbouw)	5,0%
-	Groot onderhoud	10,0%, 6,7% & 20,0%

Afschrijvingspercentages inventaris en apparatuur:

-	ICT	10,0% & 20,0%
-	Onderwijsleerpakket	12,5%
-	Schoolmeubilair	5,0%
-	Kantoormeubilair	10,0%
-	Overige inventaris	10,0%

Financiële vaste activa
De aan stichting Snappet verplicht te betalen waarborgsom voor het gebruik van tablets.

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Algemene reserve
De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Liquide middelen
De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bestuur en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
De voorzieningen worden gevormd voor in rechte of verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijke is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening jubilea
De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de werkelijke indiensttredingsleeftijd, blijfkans-percentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 0,99%.

Kortlopende schulden en overlopende passiva
De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar en zijn opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs welke gelijk is aan de nominale waarde.

Grondslagen van bepaling resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen OCW/EZ
De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op de balansdatum.

Personele lasten
Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van extra personeel, scholingskosten, bedrijfsgezondheidszorg.

Huisvestingslasten
Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur.

Financieel resultaat
De rentebaten en -lasten betreffende op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Pensioenverplichtingen
Er is sprake van een toegezegde pensioenregeling. Hierbij is een pensioen toegezegd aan personeel op pensioengerechtigde leeftijd, afhankelijk van leeftijd, salaris en dienstjaren. Deze toegezegde pensioenregeling is verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrage regeling. Voor de pensioenregeling worden verplichte basispremies betaald aan het pensioenfonds. Behalve de premiebetaling zijn er geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze regeling. Er is geen verplichting in geval van een tekort bij het pensioenfonds tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien deze leiden tot een terugstorting of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Per 31 december 2017 bedraagt de dekkingsgraad van de Stichting Pensioenfonds ABP 104,4% (31-12-2016: 96,6%). De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over twaalf maanden en bedroeg per 31 december 2017 101,5% (31 december 2016: 91,7%).

Vergelijkende cijfers
De cijfers van 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2017 mogelijk te maken.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.
Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Balans per 31 december na resultaatbestemming

		31-12-2017 €		31-12-2016 €	
1	**Activa**				
	Vaste activa				
1.2	Materiële vaste activa	475.912		484.262	
1.3	Financiële vaste activa	53.850		68.550	
			529.762		552.812
	Vlottende activa				
1.5	Vorderingen	272.323		257.208	
1.7	Liquide middelen	1.144.035		1.037.396	
			1.416.358		1.294.604
	Totaal activa		1.946.119		1.847.416
2	**Passiva**				
2.1	Eigen vermogen		1.453.361		1.372.328
2.2	Voorzieningen		46.988		42.375
2.3	Langlopende schulden		7.810		22.567
2.4	Kortlopende schulden		437.960		410.146
	Totaal passiva		1.946.119		1.847.416

Staat van baten en lasten

		Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	3.114.832	2.843.900	2.878.060
3.5	Overige baten	195.600	61.400	69.242
	Totaal baten	3.310.432	2.905.300	2.947.302
	Lasten			
4.1	Personeelslasten	2.691.332	2.365.400	2.379.968
4.2	Afschrijvingen	80.507	90.600	84.983
4.3	Huisvestingslasten	172.245	191.700	187.084
4.4	Overige lasten	286.107	258.600	289.300
	Totaal lasten	3.230.191	2.906.300	2.941.335
	Saldo baten en lasten	80.241	1.000-	5.967
5	**Financiële baten en lasten**	792	2.400	3.183
	Resultaat	81.033	1.400	9.150
	Resultaatbestemming			
	Algemene reserve centraal budget	81.033	1.400	9.150
		81.033	1.400	9.150

Een analyse van de verschillen tussen de werkelijke en de begrote bedragen is te vinden op blad 57.

Kasstroomoverzicht

	2017 €		2016 €	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		80.241		5.967
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	80.507		84.983	
- mutaties voorzieningen	4.613		4.383-	
		85.120		80.600
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	15.115-		16.729	
- Langlopende schulden	14.757-		2.308-	
- kortlopende schulden	27.814		31.033	
		2.057-		45.454
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		163.304		132.021
Ontvangen interest	792		3.183	
Betaalde interest	-		-	
		792		3.183
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		164.096		135.204
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	72.157-		60.253-	
Investeringen in financiële vaste activa	14.700		37.950-	
		57.457-		98.203-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	-		-	
Aflossing langlopende schulden	-		-	
		-		-
Mutatie liquide middelen		106.639		37.001
Beginstand liquide middelen	1.037.396		1.000.396	
Mutatie liquide middelen	106.639		37.001	
Eindstand liquide middelen		1.144.035		1.037.396

		Aanschafprijs €	Cumulatieve afschrijvingen €	Boekwaarde 1-1-2017 €	Investeringen 2017 €	Desinvest. 2017 €	Cumulatieve afschrijvingen desinvest. 2017 €	Afschrijvingen 2017 €	Cumulatieve aanschafprijs 31-12-2017 €	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2017 €	Boekwaarde 31-12-2017 €
1.2	**Materiële vaste activa**										
1.2.1	**Gebouwen**										
	Gebouwen	56.224	12.981	43.243	-	-	-	2.811	56.224	15.792	40.432
	Groot onderhoud	203.314	62.369	140.945	20.301	-	-	15.238	223.615	77.607	146.008
		259.538	75.349	184.189	20.301	-	-	18.049	279.839	93.398	186.441
1.2.2	**Inventaris en apparatuur**										
	ICT	482.932	437.199	45.733	16.715	-	-	20.450	499.647	457.649	41.998
	Overige inventaris										
	Meubelen	458.904	338.528	120.377	729	-	-	7.595	459.633	346.123	113.511
	Inventaris	47.515	10.761	36.754	18.097	-	-	5.395	65.612	16.156	49.456
		506.419	349.289	157.130	18.826	-	-	12.990	525.245	362.279	162.966
1.2.3	**Leermiddelen**										
	Leermiddelen	740.494	643.285	97.209	16.315	-	-	29.018	756.809	672.303	84.506
	Totaal	1.989.383	1.505.121	484.262	72.157	-	-	80.507	2.061.540	1.585.628	475.912

		31-12-2017 €	31-12-2016 €
1.3	**Financiële vaste activa**		
1.3.7	**Overige vorderingen**		
	Te vorderen waarborgsommen (Snappet)	53.850	68.550
	Totaal financiële vaste activa	53.850	68.550
1.5	**Vorderingen**		
1.5.1	**Debiteuren**	4.986	-
1.5.2	**OCW/EZ**		
	Lumpsumvergoeding boekjaar	150.030	174.646
1.5.6	**Overige overheden**		
	Gemeentelijke voorziening huisvesting	-	1.697
1.5.7	**Overige vorderingen**		
	Detacheringen	11.497	-
	Verdeling kosten Personele Unie Fluvium	59.959	41.776
	Rente spaarrekening	792	3.183
	Vordering inzake bestuurder	63	-
	Diversen nog te ontvangen bedragen	3.636	13.202
		75.946	58.161
1.5.8	**Overlopende activa**		
	Vooruitbetaalde facturen	36.217	22.704
	Vooruitbetaalde bedragen herinrichting schoolplein	5.143	-
		41.360	22.704
	Totaal vorderingen	272.323	257.208
1.7	**Liquide middelen**		
1.7.2	**Tegoeden op bank- en girorekeningen**		
	Rabobank Zakelijke rekening NL09 RABO 0131696211	269.456	170.149
	Rabobank Spaarrekening NL07 RABO 3659710601	843.860	840.678
	Schoolrekeningen	30.719	26.569
	Totaal liquide middelen	1.144.035	1.037.396

		Stand per 1-1-2017 €	Bestemming resultaat 2017 €	Overige mutaties 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
2.1	**Eigen vermogen**				
2.1.1	**Algmene reserve**	1.372.328	81.033	-	1.453.361
	Totaal eigen vermogen	1.372.328	81.033	-	1.453.361

		Stand per 1-1-2017 €	Dotaties 2017 €	Onttrekkingen 2017 €	Vrijval 2017 €	Stand per 31-12-2017 €
2.2	**Voorzieningen**					
2.2.1	Personeelsvoorzieningen					
	Jubilea	42.375	4.613	-	-	46.988
	Totaal voorzieningen	42.375	4.613	-	-	46.988

		Kortlopende deel < 1 jaar €	Langlopende deel > 1 jaar €	Langlopende deel > 5 jaar €	Totaal €
2.2.1	Personeelsvoorzieningen				
	Jubilea	8.981	20.880	17.127	46.988
		8.981	20.880	17.127	46.988

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de cao dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de werkelijke indiensttredingsleeftijd, blijfkans-percentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, de discontovoet bedraagt 0,99%.

		31-12-2017 €	31-12-2016 €
2.3	**Langlopende schulden**		
	Reservering vertrekregeling	7.810	22.567
	Totaal langlopende schulden	7.810	22.567
2.4	**Kortlopende schulden**		
2.4.3	**Crediteuren**	33.704	20.243
2.4.7	**Belastingen en premies sociale verzekeringen**		
	Loonheffing december	102.757	91.383
	Premie PF december	5.759	4.760
	Premie VF december	358	347
		108.874	96.490
2.4.8	**Schulden terzake pensioenen**		
	ABP december	32.614	24.643
2.4.9	**Overige kortlopende schulden**		
	Flynth accountantscontrole jaarrekening	7.500	6.000
	Inhouding Participatiefonds	4.968	8.876
	Doorbelasting Personele Unie	76.415	80.916
	Netto salarissen	2.740	3.643
	Reservering vertrekregeling	28.407	35.758
	Overige nog te betalen bedragen	3.831	7.354
		123.861	142.547
2.4.10	**Overlopende passiva**		
	Overige subsidies OCW niet geoormerkt	35.020	38.992
	Doelsubsidie Erasmus+	17.643	10.211
	Doelsubsidie Europees Platform	-	3.735
	Nog te betalen facturen	3.610	-
	Aanspraken vakantie-uitkering	82.634	73.285
		138.907	126.223
	Totaal kortlopende schulden	437.960	410.146

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Ultimo boekjaar bedraagt de jaarlijkse verplichting voor de lopende contracten:

		Ingangsdatum contract	looptijd	verplichting per jaar (incl btw)
TSB	Schoonmaak	1-1-2017	2 jaar	€ 49.622
Canon	Kopieerapparatuur	1-1-2018	1,5 jaar	€ 20.268
CABO	Administratieve dienstverlening	1-1-2016	2 jaar	€ 31.160

Met Stichting Snappet is een verplichting aangegaan voor het gebruik van tablets en onderwijsapplicaties. De kosten bedragen ca. € 29.000 per jaar (inclusief BTW), de opzegmogelijkheid is per kwartaal met een opzegtermijn van een maand

Op 20 november 2017 is de Stichting een overeenkomst aangegaan met CABO voor de volledige personeels, salaris en financiële administratie. Het contract gaat in per 1 januari 2018 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van één jaar. De verplichting bedraagt € 35.439 per jaar (inclusief BTW).

Duurzame inzetbaarheid
In de CAO PO zijn een aantal afspraken opgenomen rondom duurzame inzetbaarheid van personeel en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe CAO-regeling betreffende de duurzame inzetbaarheid geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur.

Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Deze aanpassing van de CAO heeft ook gevolgen voor de financiële verslaggeving van schoolbesturen met ingang van verslagjaar 2017.

Op basis van geldende wet- en regelgeving is geconcludeerd dat voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof een voorziening moet worden gevormd.

Het basisbudget (40 uur) duurzame inzetbaarheid voor iedere werknemer kan in principe ook gespaard worden. Deze uren worden echter niet meegenomen in de voorziening, voor zover deze uren niet worden gespaard voor ouderenverlof.

Om uren te kunnen sparen voor ouderenverlof moet de werknemer conform artikel 8.A8 CAO PO vooraf een plan indienen, waarin staat hoe deze verlofuren de komende vijf jaren worden ingezet. Uitgangspunt voor het waarderen van de voorziening zijn deze plannen, die zwart op wit staan. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen) vermenigvuldigd met de loonkosten per uur (rekening houdend met de eigen bijdrage en de blijfkans).

Aangezien er over het kalenderjaar 2017 niet wordt gespaard kan er per ultimo 2017 geen voorziening worden gevormd.

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

		Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
3.1	**Rijksbijdragen**			
3.1.1	Rijksbijdrage OCW/EZ	2.996.757	2.768.400	2.810.040
3.1.2.2	Overige subsidies OCW/EZ niet geoormerkt	-	-	3.985
3.1.3	Ontvangen doorbetalingen SWV	118.075	75.500	64.035
		3.114.832	2.843.900	2.878.060
3.5	**Overige baten**			
3.5.1	Verhuur	12.706	15.600	13.202
3.5.2	Detachering personeel	168.311	45.800	44.576
3.5.6	Overige	14.583	-	11.464
		195.600	61.400	69.242
4.1	**Personeelslasten**			
4.1.1	Lonen en salarissen *	2.555.581	2.244.100	2.238.839
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	4.613	-	10.400
4.1.2.2	Overig personeel	67.125	54.600	108.100
4.1.2.3	Overige personele lasten	64.013	66.700	74.254
4.1.3	Uitkeringen	-	-	51.625-
		2.691.332	2.365.400	2.379.968
	FTE's:	38,10	34,75	33,50
	* Het totaal aan lonen en salarissen uit 4.1.1 is opgebouwd uit de volgende componenten:			
	Brutolonen en salarissen	1.878.683	1.649.705	1.676.749
	Sociale lasten	428.384	376.172	374.785
	Pensioenpremies	248.513	218.224	187.305
		2.555.581	2.244.100	2.238.839
4.2	**Afschrijvingen**			
4.2.2	Materiële vaste activa	80.507	90.600	84.983
4.3	**Huisvestingslasten**			
4.3.1	Huur	9.711	9.000	9.762
4.3.3	Klein onderhoud en exploitatie	16.045	13.900	17.293
4.3.4	Energie en water	52.653	62.000	53.030
4.3.5	Schoonmaakkosten	73.750	79.300	83.242
4.3.6	Heffingen	15.042	15.700	14.387
4.3.7	Overige huisvestingslasten	5.044	11.800	9.370
		172.245	191.700	187.084
4.4	**Overige lasten**			
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	69.818	66.700	74.398
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	153.341	144.300	154.130
4.4.4	Overige lasten	62.948	47.600	60.772
		286.107	258.600	289.300

		Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
5	**Financiële baten en lasten**			
5.1	Rentebaten	792	2.400	3.183
	Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening*	12.358	10.000	10.273
4.4.1.2	Honorarium andere controleopdrachten	-	-	-
4.4.1.3	Honorarium fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controledienst	-	-	-
	Accountantslasten	12.358	10.000	10.273

* De post accountantskosten bevat in 2017, naast de vooruit opgenomen kosten voor de controle jaarrekening 2017 (€ 7.500), ook werkelijke kosten voorbereiding controle 2017 (€ 3.025) en werkelijke kosten controle jaarrekening 2016 (€ 1.833).

		Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
3.1	**Rijksbijdragen**			
3.1.1	**Rijksbijdrage OCW/EZ**			
800000	Lumpsumvergoeding personeel	2.051.921	1.989.100	1.978.889
800060	Eerste opvang vreemdelingen	156.686	-	76.302
800071	Prestatiebox	65.673	62.800	43.818
820071	Prestatiebox materieel	5.200	5.200	4.900
810000	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	276.010	270.000	268.166
820000	Materiële instandhouding	441.267	441.300	437.965
		2.996.757	2.768.400	2.810.040
3.1.2	**Overige subsidies OCW/EZ**			
3.1.2.2	Niet geoormerkt			
824200	Lerarenbeurs	-	-	3.985
3.1.3	**Rijksbijdrage SWV**			
837000	SWV inzake passend onderwijs	116.367	75.500	62.785
837100	Nieuwkomersarrangement	1.708	-	1.250
		118.075	75.500	64.035
	Totaal rijksbijdragen	3.114.832	2.843.900	2.878.060
3.5	**Overige baten**			
3.5.1	**Verhuur**			
864000	Verhuur onroerende zaken	12.706	15.600	13.202
3.5.2	**Detachering**			
865000	Detachering	168.311	45.800	44.576
3.5.6	**Overige**			
869895	Inkomsten schoolbank-kas	11.083	-	9.035
869900	Overige baten	3.500	-	2.429
		14.583	-	11.464
	Totaal overige baten	195.600	61.400	69.242

		Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
4.1	**Personeelslasten**			
4.1.1	**Lonen en salarissen**			
400100	Loonkosten directie	287.679	273.100	265.569
403400	Loonkosten schoonmaakpersoneel	22.272	21.400	24.490
408810	Loonkosten OP	1.916.818	1.760.400	1.696.161
408900	Loonkosten OOP	268.758	199.200	210.717
		2.495.527	2.254.100	2.196.937
409500	Loonkosten vertrekregeling	17.642	10.000-	45.358
410900	Loonkosten Eigenrisicodrager vervanging	42.412	-	36.253-
411900	Loonkosten vervanging	-	-	32.797
		2.555.581	2.244.100	2.238.839
4.1.2	**Overige personeelslasten**			
4.1.2.1	Dotatie personele voorzieningen			
412500	Dotatie voorziening jubilea	4.613	-	10.400
4.1.2.2	Overig personeel			
413000	Extern personeel	67.125	54.600	108.100
4.1.2.3	Overige personeelslasten			
414000	Scholing	43.905	44.800	47.226
414020	Conferenties en studiedagen	3.648	2.300	2.913
414100	Bedrijfsgezondheidsdienst	-	1.000	-
414600	Reiskosten	187	-	6.243
415200	Kantinekosten	3.587	3.200	5.517
415460	Activiteiten personeel	330	-	-
416900	Overige personele lasten	5.880	8.400	5.549
416950	WKR-regeling	6.476	7.000	6.806
		64.013	66.700	74.254
4.1.3	**Uitkeringen**			
419200	Uitkeringen UWV	-	-	51.625-
	Totaal personeelslasten	2.691.332	2.365.400	2.379.968

		Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
4.2	**Afschrijvingen**			
4.2.2	**Materiële vaste activa**			
422000	Afschrijving gebouwen	2.811	2.800	2.811
422500	Afschrijving groot onderhoud	15.238	16.300	13.167
423000	Afschrijving ICT	20.450	24.500	27.330
424000	Afschrijving meubilair	7.595	7.600	7.522
424700	Afschrijving overige inventaris	5.395	2.700	3.352
425000	Afschrijving leermiddelen	29.018	36.700	30.801
	Totaal afschrijvingen	80.507	90.600	84.983
4.3	**Huisvestingslasten**			
4.3.1	**Huur**			
430100	Huur kantoorruimte	9.711	9.000	9.762
4.3.3	**Onderhoud**			
433000	Onderhoud	15.542	13.000	16.617
433020	Onderhoudscontracten	503	900	676
		16.045	13.900	17.293
4.3.4	**Energie en water**			
434600	Energie	52.653	62.000	53.030
4.3.5	**Schoonmaakkosten**			
435000	Schoonmaak door derden	64.352	70.000	72.706
435400	Schoonmaakartikelen	9.398	9.300	10.536
		73.750	79.300	83.242
4.3.6	**Heffingen**	15.042	15.700	14.387
4.3.7	**Overige huisvestingslasten**			
437000	Tuin en terreinen	385	4.000	2.740
437400	Overige huisvestingslasten	-	1.300	1.524
433070	Beveiliging	4.659	6.500	5.106
		5.044	11.800	9.370
	Totaal huisvestingslasten	172.245	191.700	187.084

		Jaarrekening 2017 €	Begroting 2017 €	Jaarrekening 2016 €
4.4	**Overige lasten**			
4.4.1	**Administratie- en beheerslasten**			
441000	Cabo administratiekantoor	31.994	35.000	29.972
441120	Accountantskosten	12.358	10.000	10.273
441140	Advieskosten	10.952	7.000	17.933
441300	Contributie besturenbond	4.785	4.700	4.612
441500	Planmatig onderhoudsbeheer	9.729	10.000	11.608
		69.818	66.700	74.398
4.4.2	**Inventaris, apparatuur en leermiddelen**			
442000	Repro / kopieerkosten / huur apparatuur	31.818	25.100	35.044
442210	Aanschaf kleine inventaris	999	1.400	2.246
442300	Kantoorbenodigheden	3.378	2.300	1.917
455000	Verbruiksmateriaal leermiddelen	38.609	42.200	40.702
455100	Verbruiksmateriaal ICT	915	1.100	777
456300	Licenties ICT-leermiddelen	33.657	32.800	35.086
455300	Gebruikskosten tablets	29.541	26.900	26.382
456000	Bibliotheek / mediatheek	1.694	2.100	3.396
457000	Toetsen	1.802	1.200	548
459000	Overige ICT lasten	10.928	9.200	8.032
		153.341	144.300	154.130
4.4.4	**Overige**			
446000	Telefoonkosten	1.544	2.300	1.502
446020	Kabelkosten en overige rechten	5.959	6.000	5.998
446040	Website	5.581	5.100	5.332
446100	Portikosten	-	-	412
446200	Abonnementen/contributies	4.329	5.500	5.659
446300	Verzekeringen	2.251	2.000	2.066
447000	Representatiekosten	6.644	4.300	6.081
447050	Public relations	-	1.200	962
448000	Medezeggenschap	1.176	1.300	-
449300	Vergoeding bestuursleden	7.127	9.900	8.946
453400	Excursies	3.907	1.700	8.236
454950	Uitgaven schoolbank-kas	12.219	-	8.674
455200	Culturele vorming	5.845	5.200	3.438
449900	Overige lasten	4.968	1.400	2.148
472000	Bankkosten	1.398	1.700	1.318
		62.948	47.600	60.772
	Totaal overige lasten	286.107	258.600	289.300
5	**Financiële baten en lasten**			
5.1	**Rentebaten**			
870000	Rentebaten banken	792	2.400	3.183

Bestemming van het exploitatieresultaat

Het nettoresultaat volgens de Staat van Baten en Lasten 2017 bedraagt positief € 81.033
Het nettoresultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Overige verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Coöperatie Betuws Primair Passend Onderwijs U.A Code: 4 overige Consolidatie: nee, ontbrekende overheersende zeggenschap	Coöperatie	Tiel
Stichting Fluvium Code: 4 overige Consolidatie: nee, ontbrekende overheersende zeggenschap	Stichting	Geldermalsen
Stichting Peuterspeelzalen Gemeente Geldermalsen Code: 4 overige Consolidatie: nee, ontbrekende overheersende zeggenschap	Stichting	Geldermalsen

G1. Verantwoording van **subsidies zonder verrekeningsclausule** (*Regeling ROS art. 13 lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)*

Omschrijving	**Toewijzing**		**bedrag van de toewijzing €**	**ontvangen t/m verslagjaar €**	**de prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking**	
	Kenmerk	Datum			**geheel uitgevoerd en afgerond**	**nog niet geheel afgerond**
					aankruisen wat van toepassing is	
					☐	☐
		totaal	-	-		

G2. Verantwoording van **subsidies met verrekeningsclausule** (*Regeling ROS art. 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)*

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	**Toewijzing**	**bedrag van de toewijzing €**	**ontvangen t/m verslagjaar €**	**totale kosten €**	**te verrekenen ultimo verslagjaar €**
					-
	totaal	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	**Toewijzing**	**bedrag van de toewijzing €**	**saldo 01-01-2017 €**	**ontvangen in verslagjaar €**	**totale kosten 31-12-2017 €**	**saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €**
						-
	totaal	-	-	-	-	-

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling in 2017	Omvang dienst-verband in FTE	Gewezen top-functionaris	(Fictieve) dienst-betrekking	Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	Beloningen betaalbaar op termijn	Subtotaal bezoldiging	Individueel WNT-maximum	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
Mevrouw A. Burlet	Directeur	2017	1/1-31/12	0,125	nee	ja	€ 11.954	€ 2.040	€ 13.994	€ 13.375	€ -63	€ 13.931
		2016	1/1-31/12	0,125	nee	ja	€ 11.650	€ 1.640	€ 13.290	€ 13.250	€ -	€ 13.290
De heer M.F. Ter Haar	Directeur	2017	1/1-31/12	0,442	nee	ja	€ 33.769	€ 5.408	€ 39.177	€ 47.258	€ -	€ 39.177
		2016	1/1-31/12	0,500	nee	ja	€ 36.140	€ 4.910	€ 41.050	€ 53.000	€ -	€ 41.050

De overschrijding van het individuele WNT-maximum komt voort uit een indexatie en een vastgelegde schaalverhoging, hierbij is sprake van het overgangsrecht.
Er is een onverschuldigd bedrag opgenomen welke niet valt onder het overgangsrecht, deze vordering is 25-5-2018 ontvangen.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam	Functie-gegevens	Jaar	Aanvang en einde functie-vervulling in 2017	Individueel WNT-maximum	Beloning	Belastbare onkosten-vergoedingen	Beloningen betaalbaar op termijn	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	Totaal bezoldiging
A. van den Bos	Voorzitter	2017	1/1-31/12	€ 16.050	€ 1.775	€ -	€ -	€ -	€ 1.775
		2016	1/1-31/12	€ 15.900	€ 1.744	€ -	€ -	€ -	€ 1.744
S. Boeije	Lid	2017	1/1-31/12	€ 10.700	€ 1.338	€ -	€ -	€ -	€ 1.338
		2016	1/1-31/12	€ 10.600	€ 1.231	€ -	€ -	€ -	€ 1.231
M.J. van der Mark	Lid	2017	1/1-31/12	€ 10.700	€ 1.338	€ -	€ -	€ -	€ 1.338
		2016	1/1-31/12	€ 10.600	€ 1.231	€ -	€ -	€ -	€ 1.231
W. Westrenen-Broekmans	Lid	2017	1/1-31/12	€ 10.700	€ 1.338	€ -	€ -	€ -	€ 1.338
		2016	1/5-31/12	€ 7.067	€ 821	€ -	€ -	€ -	€ 821
L. Schlundt Bodien	Lid	2017	1/1-31/12	€ 10.700	€ 1.338	€ -	€ -	€ -	€ 1.338
		2016	1/5-31/12	€ 7.067	€ 821	€ -	€ -	€ -	€ 821
G.J. Verwoert	Lid	2016	1/1-31/12	€ 10.600	€ 1.231	€ -	€ -	€ -	€ 1.231
J.P. Maas-van Eekeren	Lid	2016	1/1-31/12	€ 10.600	€ 1.334	€ -	€ -	€ -	€ 1.334

2. Uitkeringen wegens beeindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking.
Er zijn geen uitkeringen betaald aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking wegens beëindigen dienstverband.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT.
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekkingen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Gebeurtenissen na balansdatum

De verwachting is dat op 1 augustus 2018 de stichting zal fuseren met Stichting Fluvium.

Vaststellen/Goedkeuren van de jaarrekening

Bestuurders:

De heer J. Goes _____

De heer M.F. Ter Haar _____

De heer K.Tammes _____

Mevrouw S. Boeije _____

De heer M.J. van der Mark _____

Mevrouw M. Coumans _____

Mevrouw L.A.J. Schlundt Bodien _____

De heer R. Philipsen _____

Plaats, datum

FLYNTH
adviseurs • accountants

Meander 261
Postbus 9221
6800 KB ARNHEM
telefoon (088) 236 7261
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Onderwijsgroep SPOENK

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Onderwijsgroep SPOENK te Geldermalsen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Onderwijsgroep SPOENK op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Onderwijsgroep SPOENK, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Flynth Audit B.V. is lid van BKR International. Bankrekeningnummer IBAN NL67 RABO 0106 6642 20 - BIC: RABONL2U.
Beconnummer 287234. Handelsregister 09063021. www.flynth.nl.
Dienstverlening vindt plaats onder algemene voorwaarden, op aanvraag verkrijgbaar en gedeponeerd bij de KvK in Arnhem.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Arnhem, 8 juni 2018
Flynth Audit B.V.

Was getekend

M. Handelé AA

Verdeling budgetten bovenschools / scholen

Lumpsumvergoeding personeel

		Totaal budget €	Centraal budget €	Budget school €
18DS00	Bellefleur	1.167.600	1.167.600	-
18HO00	Het Palet	822.700	822.700	-
		1.990.300	1.990.300	-

Personeels- en arbeidsmarktbeleid

		Totaal budget €	Centraal budget €	Budget school €
18DS00	Bellefleur	152.600	152.600	-
18HO00	Het Palet	117.100	117.100	-
		269.700	269.700	-

Materiële instandhouding

		Totaal budget €	Centraal budget €	Budget school €
18DS00	Bellefleur	265.300	183.895	81.405
18HO00	Het Palet	176.000	119.800	56.200
		441.300	303.695	137.605

Prestatiebox

		Totaal budget €	Centraal budget €	Budget school €
18DS00	Bellefleur	41.100	37.771	3.329
18HO00	Het Palet	27.000	24.812	2.188
		68.100	62.583	5.517

Bestuur

Naam bestuur:	Stichting Onderwijsgroep SPOENK
Bestuursnummer:	41691
Inschrijvingsnummer KvK:	30232535

Raad van Toezicht

Voorzitter:	De heer A. van den Bos
Overige leden:	Mevrouw S. Boeije
	De heer M.J. van der Mark
	Mevrouw W.F.P. van Westrenen-Broekmans
	Mevrouw L.A.J. Schlundt Bodien
Bestuurder:	Mevrouw A. Burlet
	De heer M.F. ter Haar

Scholen

Naam:	OBS Bellefleur
Adres:	Marijkelaan 1
Postcode/plaats:	6669 AK Dodewaard
Brinnummer:	18DS
Naam:	OBS Bellefleur
Adres:	Achterstraat 27
Postcode/plaats:	4054 MS Echteld
Brinnummer:	18DS01
Naam:	J.A. Houtkoperschool
Adres:	Schoolstraat 1
Postcode/plaats:	4051 AV Ochten
Brinnummer:	18DS02
Naam:	Isandra Yzendoorn
Adres:	J.R. Zeemanstraat 10
Postcode/plaats:	4053 JN IJzendoorn
Brinnummer:	18DS03
Naam:	OBS Het Palet
Adres:	Patrijsstraat 2
Postcode/plaats:	4043 MR Opheusden
Brinnummer:	18HO
Naam:	OBS Het Palet
Adres:	Jacob Catsstraat 2a
Postcode/plaats:	4041 XV Kesteren
Brinnummer:	18HO01

Aantal leerlingen per 1 oktober		2017	2016	2015	2014
18DS	OBS Bellefleur	79	95	106	110
18DS01	Prins Willem Alexanderschool Echteld	73	74	72	71
18DS02	J.A. Houtkoperschool	77	69	55	51
18DS03	Isandra Yzendoorn	55	46	53	60
18HO	OBS Het Palet	93	93	90	84
18HO01	OBS Het Palet	95	94	98	111
Totaal		472	471	474	487